

Kerst is weer een lichtfeest

Noodfonds: lichtpunt bij schuld

Studenten willen goed doen

De Hugo tuigt de kerstboom op

Literair kerstverhaal Hanneke Hendrix

De filosoof die het licht zag

VOXX

Het licht

Stagiaire Letselschade*

die bij het eerste advocatenkantoor met het Keurmerk Letselschade de fijne kneepjes van het vak leert.

*) Kijk voor meer informatie over de vacature op www.ak-advocaten.eu

ASSELBERGS & KLINKHAMER Advocaten

Bredaseweg 161, 4872 LA Etten-Leur, www.ak-advocaten.eu

Acquisitie wordt niet op prijs gesteld.

cancer
genomics &
developmental
biology

The Master's and The PhD programme

Novel Graduate Rotation Programme in the research school Cancer Genomics & Developmental Biology (CGDB)

The CGDB has received a 800.000 euro grant from NWO to initiate a programme aimed at attracting excellent PhD students and finding an optimal match between selected students and PhD projects.

With as a bonus, a personal grant for the top 4 students.

What we offer

The CGDB Graduate Rotation Programme that is funded through this grant is a novel way for talented and motivated Life Sciences students to find the right PhD position. During an 8-week period, students rotate through 4 CGDB labs of their choice to become acquainted with the school's research programme, the participating research groups, and the available PhD projects. Students who successfully complete these rotations will find a PhD position in one of the participating groups. In addition, the top 4 students are awarded a personal NWO grant for a PhD position in the research group of their choice.

Who you are

Are you a highly motivated, (almost) graduated Life Sciences student with an interest in the research performed in the groups affiliated with the CGDB research school? Then this programme offers you the unique chance to find the PhD position that best fits your interests and ambitions.

Who we are

The CGDB is composed of research groups at the University Medical Center Utrecht, the Hubrecht Institute and Utrecht University. It is one of the top biomedical research schools in the Netherlands performing high quality research of international standards. The school offers a competitive PhD training programme and provides a stimulating scientific atmosphere.

Online application is possible from **January 1, 2010 - February 7, 2010**.

The first Graduate Rotation Programme will take place from **April 6 - May 28, 2010**.

Start PhD programme: June - September 2010.

For details, entrance requirements and the online application form: www.cgdb.nl

Universiteit Utrecht

Hubrecht
Institute

Developmental Biology
and Stem Cell Research

University Medical Center
Utrecht

Nederlands voor anderstaligen

- Groeps cursussen Nederlands voor beginners, halfgevoerden en gevorderden (start 4 januari)
- NIEUW: Intensief Programma Nederlands
 - onderdompelingscursus van 5 dagen
 - structurele verbetering van de taalvaardigheid
 - basistaalvaardigheid en beroepsgericht
 - individueel of in kleine groep
 - persoonlijke leerwensen staan centraal
 - cultureel, academisch avondprogramma

Meer informatie:

T: 024 361 21 59

E: info@into.ru.nl

www.radboudintolanguages.nl

Radboud **in'to** Languages

BEST GRADUATES 2010

Ben jij een High Potential?
www.dekortstewegnaardetop.nl

BestGraduates wordt georganiseerd in samenwerking met onderstaande topwerkgevers

BestGraduates Law wordt georganiseerd in samenwerking met onderstaande topkantoren

BestGraduates is een activiteit van onderdeel van de group

**Studenten
50%
korting**

Neem een abonnement

■ Surf naar volkskrant.nl/studenten

(dit aanbod geldt alleen voor uitwonende studenten t/m 27 jaar)

volkskrant.nl/studenten

Willen weten. de Volkskrant

eetcafé
Allerlei

Culinair eten voor studentenprijzen!

**3-gangen studenten
menu € 11,95**

**3 gangen keuzemenu voor 19,- p.p.
Inclusief uitgebreid saladebuffet**

Reservering gewenst

Open van maandag t/m zondag vanaf 17.00 uur

Eetcafé Allerlei

Regulierstraat 59 6511 DP Nijmegen
(loopt parallel aan de Bloemerstraat, bereikbaar via
Plein 1944 bij Doddendaal te zijstraat links)

Tel. 024 - 360 29 98

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

**Iets doen tegen
kanker?**

Ruim één op de drie mensen in ons land zal ooit kanker krijgen. Anderen maken het van dichtbij mee. Kanker raakt ons dus allemaal. Alleen samen kunnen we kanker bestrijden.

Kijk op www.kwfkankerbestrijding.nl wat u kunt doen of geef op giro 26000.

Kanker betekent lang niet altijd het einde.

Inhoud

nummer 8 • jaargang 10 • 17 december 2009

Het kerstgevoel
van de Hugo
pagina 18

22

De drang om goed te doen

'Ik zie zo veel kracht in die jeugdgevangenen,
ondanks al hun ellende'

Themanummer:

*Vox ging op zoek naar het licht
in deze donkere wintermaanden,
in het hart van de crisis*

10

Interview Het licht gevonden in de filosofie

Filosoof Harm Boukema vertelt hoe de belangrijkste ervaring in zijn leven zijn omgang met de filosofie radicaal veranderde. "Het licht werd duister in dit nieuwe licht."

14

Wetenschap Kerst is weer een lichtfeest

Steeds grotere bomen worden met lampjes opgetuigd en rendieren sieren gevels en winkels. Keert Kerstmis weer terug naar zijn allereerste betekenis, als zonnewendefeest?

en verder

- 4 nieuws & opinie
- 8 nieuwsachtergrond
- 18 de Hugo viert kerst
- 21 studentenraad
- 28 cultuur
- 30 vox campus
- 32 backstage

Nieuwe learning zone 'hip en catchy'

De afgelopen weken konden studenten al een *sneak preview* krijgen van de nieuwe Learning Zone in de Universiteitsbibliotheek (UB). Maar nu zijn officieel de deuren geopend.

Hightech snuffjes als een touchboard, tientallen pc's en loungebanken vervangen de stoffige rijen boekenkasten. Studierend Nijmegen wordt digitaal in de watten gelegd. Anco Peeters heeft als lid van de Studentenklankbordgroep meegedacht over de veranderingen. "Er stonden hier ellenlange rijen met boekenlijsten, er was geen hond die daar in keek. Er zijn dan twee filosofen die daarover

zeuren in een ingezonden brief in *Vox*. Ze moeten maar gewoon de digitale stap maken. Dit is een veel plezierigere omgeving voor studenten. Ik durf het nog geen natuurwet te noemen, maar de jongere generatie went veel beter en sneller aan de digitalisering."

| 10 december 2009 | →

Pc's op hele campus toegankelijk voor studenten

Al jaren geleden hebben studenten het punt op de agenda gezet: overall op de campus moeten studenten op dezelfde manier kunnen computeren, printen en kopiëren. In januari is het zover, althans: wat de pc-voorzieningen betreft. En via internet of mobieltje kan iedereen checken welke computers beschikbaar zijn.

| 15 december 2009 | →

'Hoe heeft het zover kunnen komen?'

De 'Sanctieregeling Iran' sluit Iraanse studenten uit van negen studies. De Nijmeegse oud-student natuurkunde Salar Khorsand ging naar de rechtszitting waarin Iraanse Nederlanders de staat aanklaagden. Voor *Voxlog* schreef hij een persoonlijk verslag van de rechtszaak. "Het maakt me angstig. Het stelt me teleur in de overheid."

| 11 december 2009 | →

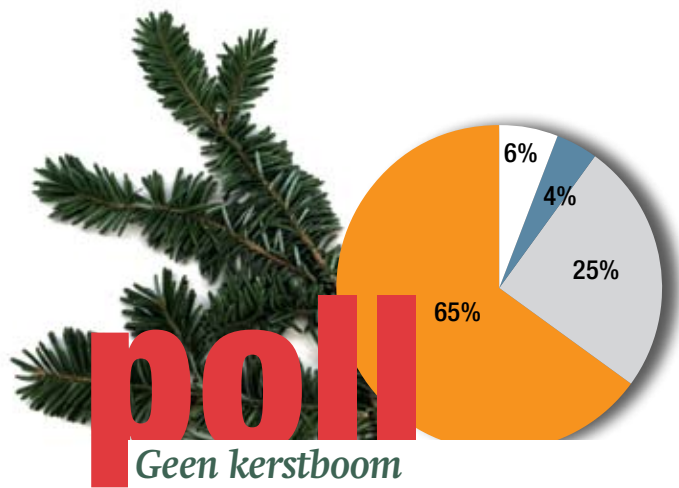
Waardeloos politiek compromis.

Niels01 'Digitaal reisproduct vervangt OV', | 15 december 2009

'Gisteravond zag ik er ook één lopen in het Cultuurcafé! Het is ook veel te koud buiten.'

Marte 'Muizen in het Spinozagebouw' | 15 december 2009 |

'Ik erken dat hier een hoop persoonlijk leed bij komt kijken. Erg

Geen kerstboom

De Haagse Hogeschool ruit de kerstboom in voor een themafeest 'licht en warmte', uit respect voor andere religies. Terecht?

- Ja, zo'n christelijk feest is sowieso achterhaald.
- Ja, religieuze terughoudendheid houdt onze multiculturele samenleving bij elkaar.
- Nee, kerstmis is geen religie maar cultureel erfgoed.
- Nee, doe alsjeblieft niet zo idioot correct.

Studenten willen soberder huisvesting

De jongste twee studentencomplexen van de SSHN, De Gouverneur en Sterrenbosch, bestaan uit ruime, luxe privé-appartementen. Is dat nog wel te rijmen met het kamertekort dat zo hoog op de agenda staat? De studentenraad vindt van niet en pleit voor een soberder huisvesting à la Hoogevelde (zie ook de reactie van de SSHN op pagina 7).

| 10 december 2009 | →

Allerlaatste college op rijm

Tijdens zijn afscheid op 12 november werd Tijn Kortmann, hoogleraar Staatsrecht, gevraagd om nog éénmaal een van zijn befaamde 'Sinterklaascolleges' op rijm te geven. Op 3 december willigde Kortmann heeft deze wens in. Voor een bomvolle collegezaal maakt de markante hoogleraar overtuigend duidelijk hoezeer hij gemist zal worden.

| 7 december 2009 | →

Dispuut A.V.I.S. dakloos door brand

"Zes jaar geleden heeft ons dispuut dit huis gekocht met de hulp van reünisten en we waren er apetrots op. Dit huis is misschien wel een van de allermooiste huizen van de stad." Net als zijn A.V.I.S.-dispuutgenoten is Tobias Schreuder ondersteboven van de brand die het monumentale dispuutpand aan de Graadt van Roggenstraat zwaar beschadigde.

| 7 december 2009 | →

→ HET HELE BERICHT LEZEN? GA NAAR VOXLOG.NL

'En naar wat ik gehoord heb zal de OV-chipkaart bij onze treinvrienden van Veolia nog niet eens werken in januari. Misschien interessant om daar even navraag naar te doen?'

Stef 'Digitaal reisproduct vervangt OV' | 15 december 2009 |

Flagrante schending van de privacy, die studentenkaart, nu het kaartje naar verluid een aantal jaar lang registreert welke reis je maakt.

spijtig, mede gezien dezelfde afkeer voor het regime bij de Iraanse vluchtelingen als bij mij. Maar soms moeten de goeden onder de kwaden lijden. Er hoeft maar een medewerker van de Iraanse veiligheidsdienst zich voor te doen als student en de wereld is weer een stuk onveilig.'

Maria 'Hoe heeft het zover kunnen komen?' | 11 december 2009 |

'Wauw. De enige vraag die rest: zijn daar ook opnames van?'

TP 'Docenten op het podium' | 14 december 2009 |

'27 vierkante meter? Dat is toch nog steeds een paleis?'

Stef 'SSHN gaat kleiner bouwen' | 11 december 2009 |

→ OOK RU-GEREN? GA NAAR VOXLOG.NL

Opheffing taal- en cultuurstudies dreigt

De opleiding taal- en cultuurstudies (TCS) wordt met opheffing bedreigd. Het bestuur van de letterenfaculteit wil wegens geldgebrek de stekker eruit trekken. De studenten bepleiten een laatste kans.

Wat het bestuur betreft zal komend jaar de laatste lichting eerstejaars instromen. De studentenvereniging Tacitus heeft in een brief

namens alle studenten aangedrongen op voortzetting van de studie. De brede opleiding biedt twijfelende studenten de uitgelezen kans zich te oriënteren op een passende letterenstudie, zodat ze in de masterfase een afgewogen keuze kunnen maken. "Zo wordt de uitval bij andere letterenopleidingen beperkt", aldus de studenten. Ook noemen ze de almaar stijgende kwaliteit van de studie en de

aantrekkende instroom. Maar letterendecaan Paul Sars is vooralsnog onverbiddelijk. Hij wijst op het vorige maand gepresenteerde toekomstplan van de faculteit, waarin de vakgerichte benadering in het onderwijs centraal staat. "Wij kiezen voor onderdompeling in de vakgebieden." Voor een brede studie als TCS is daarbinnen geen plaats. Bovendien is de studie nogal bewerkelijk, en daardoor duur. "We moeten keuzes maken", zegt Sars. Na de facultaire vergadering van 18 december is duidelijker of het doek inderdaad zal vallen. ★

facts & figures | In 2009 zijn op de Radboud Universiteit 26 nieuwe hoogleraren benoemd. Bron: Radboud Universiteit

Plasterk op de barricades

Hij kwam naar de Aula van de Radboud Universiteit voor een informeel gesprek met studenten van de Honours Academy, woensdagochtend 9 december. Maar voor het zover was, moest minister Plasterk zich door een kleine menigte van demonstrerende studenten heen wurmen. Het Nijmeegs Onderwijs Platform (NOP), een gelegenheidsorganisatie van de studentenvakbond en politieke jongerenorganisaties uit Nijmegen, liet luidkeels een protest horen tegen de 'uitholling van het hoger onderwijs'. Plasterk reageerde sportief. Per megafoon verduidelijkte hij zijn onderwijsbeleid, daarna ging hij in debat met de aanwezige studenten.

De wereld is in crisis: zowel economisch als op milieugebied wordt de mensheid op de been gehouden door mondiale hulpprogramma's. Vox vraagt zich af of dit het crisisgevoel de feestdagen beïnvloedt. Oftewel: wat laat jij deze kerst?

DORPSSSPOMP

Gieljan Stevelmans
Student rechten (foto)
'Niks. Met kerst schuif ik aan bij mijn familie en mijn schoonfamilie. Ik ervaar geen 'crisisgevoel' waardoor ik, op welk gebied dan ook, een soberder feestje ga vieren. Mijn studiebeurs en bijbaan hebben niets lijden gehad onder de economische problemen en als student ben ik ook geen enorme milieuvervuiler. Nee hoor, dit wordt een kerst zonder crisis.'

Wopke Veenstra
Directeur UCI
"We hebben daadwerkelijk onze vliegreis

geannuleerd vanwege de CO2-uitstoot. Eigenlijk zouden we naar Londen gaan met kerst, maar mijn vrouw was daar op tegen. Dat heeft best wat discussie opgeleverd. Uiteindelijk is daar het compromis uitgekomen dat we één keer per jaar op vliegvakantie mogen. Kerstmis vieren we dit jaar dus gewoon thuis."

Thomas Dessing
Medewerker ICT
"Wat vreselijk, ik laat helemaal niets. Sterker nog, ik ga voor de eerste keer met Kerstmis op wintersport, de decadente activiteit bij uit-

stek! Wat kan ik zeggen? Misschien doe ik het wel vanuit een 'dansen op de vulkaan'-gevoel: de poolkappen smelten, feesten jongens! Maar eerlijk gezegd voel ik me wel schuldig. En ik heb nog een baan ook."

Bas Kortmann
Rector-magnificus Radboud Universiteit
"Ik ga met mijn vrouw naar Bretagne, waar we in een oude boerderij verblijven. Die is heel eenvoudig: er zijn weinig lampen en er staat een houtkachel. Bovendien eten we sober, als een reactie op de vele sjeke

diners die ik vanwege mijn werk bijwoon. Met de crisis heeft dat weinig te maken. Maar dat betekent niet dat ik het me niet aantrek. Zo heb ik thuis de thermostaat voor alle kamers een halve graad lager gezet. Verbaazingwekkend hoeveel je daarmee uitspaart."

Fabi van Berkel,
Student planologie
"Ik vier kerst bij mijn ouders. Misschien doen zij wat meer duurzame producten in het kerstdiner dan in andere jaren. Verder verandert er niet veel."

**BELLEN
MET**

Lavinia Warnars
milieukundestudent actief
in Kopenhagen

Je bent op de klimaatconferentie als lobbyist voor Ecuador, om de oliewinning in dat land tegen te houden om de biodiversiteit te redden. Al succes geboekt?

"Het gaat geweldig. Ik kom juist van het overleg waar de knoop is doorgemaakt. Het project gaat door! Het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties heeft getekend voor een compensatieprogramma voor Ecuador, zodat dit land nu echt het eerste post-petroleum land ter wereld kan worden. Met dat programma is 7 miljard dollar gemoeid, wat zich uitstrekt over dertien jaar."

Anders dan het Ecuador-project wil de echte klimaatonderhandeling niet vlotten. Wat is jouw inschatting van de afloop?

"Het wordt heel moeilijk. Iedereen hier spreekt al over juni. In Kopenhagen zal het contract niet getekend worden. Intussen neemt op straat de spanning toe, want iedereen wil dat de top met een resultaat naar buiten komt."

Krijg je de toppers op de wandelingen daadwerkelijk te spreken?

"Ik zit hier op het congrescentrum in een heel rare wereld, waarin de grenzen tussen de hogere machten en ons vervagen. Zo heb ik Vandana Shiva ontmoet, de wereldberoemde Indiase milieustrategie. Ik heb voormalig presidenten kunnen spreken, en Yvo de Boer, het VN-hoofd van deze klimaat-top. En vandaag hoop ik Al Gore even aan te kunnen klampen."

Rector: besturen kan best naast studie

De uitspraak van rector Bas Kortmann over snijden in bestuursmaanden, vorige week tijdens het AKKURAATD-debat, heeft voor heel wat commotie in de media gezorgd.

In het debat pleitte Kortmann voor het terugdringen van het aantal uit te keren bestuursmaanden. Volgens de rector kun je een bestuursfunctie best náást je studie doen. Aanleiding voor het debat was de regeling bestuursmaanden, die op dit moment wordt hergestructureerd. De nieuwe wet op het hoger onderwijs bepaalt dat het oude afstudeerfonds vervangen moet worden door een 'profielingsfonds'. In deze nieuwe bepaling worden bestuursfuncties nog steeds gecompenseerd, maar staan doelgroepen veel ruimer geformuleerd. Zo kan het fonds ook uitkeren aan bijvoorbeeld topsporters of toptalenten in de kunst. Het beschikbare geld kan dus anders worden verdeeld. Het nieuwe plan wordt in het voorjaar van 2010 door de Gezamenlijke Ver-

Bestuursleden van Carolus Magnus op de openingsmarkt in augustus

gadering, waarin zowel Ondernemingsraad als Universitaire Studentenraad zitting hebben, wel of niet aangenomen. ★

in de media

'Ik had zelf ook bijna een DSB-hypotheek. Toevallig merkte mijn vader op dat 'er iets vreemds' aan de hand is met DSB. Hij is geen econoom, maar een 'simpele' automatiseerder met gezond verstand.'

Hoogleraar Economie Esther-Mirjam Sent in de Gelderlander (5 december)

De feiten

Lichtreclame op het Erasmusgebouw

Waarom moet de naam van de universiteit plotseling op het Erasmus? De universiteit moet zowel op het gebied van onderwijs als onderzoek steeds meer competitie leveren. Naamsbekendheid is een van de wapens die daarbij worden ingezet (denk aan de oproep om Radboud-shirtjes te dragen op vakantie). En als je over het hoogste gebouw van de stad beschikt, ach, waarom zou je daar dan geen gebruik van maken?

Wat kost zoiets? Om en nabij de 50.000 euro.

Waarom staat niet de hele naam op de gevel: Radboud Universiteit Nijmegen? Ruimtegebrek. Temeer omdat, vanwege de aanrijroutes, gekozen is voor de smalle kanten van het gebouw. Maar die omissie moet wel even pijn gedaan hebben. Immers: het universiteitsbestuur dringt bij de faculteiten en afdelingen ook aan op gebruik van de volledige naam.

Energieverspilling? Ja en nee. De ledlampjes zijn ruim de helft zuiniger dan neon. Maar 2200 'zuinige' lampjes vreten nog altijd aardig wat elektriciteit (ook al gaan de lichten 's nachts uit). De Radboud Universiteit ontwikkelt zelf de meest rendabele zonnecellen ter wereld. Waarom die eervolle activiteit niet gepromoot wordt door de lichtbak ermee te poweren... we weten het niet.

Kopenhagen in het bloed

Waar blijven de windmolens op de campus? Waarom is er nauwelijks een zonnepaneel te bekennen? In het Strategisch Plan zegt deze universiteit duurzaamheid en schone energie te omarmen, maar in de praktijk worden er weinig grote stappen gezet. Waarom de nieuwe ledverlichting op het Erasmusgebouw niet laten draaien op de eigen super-rendement-zonnecellen? De ernst van Kopenhagen zit blijkbaar nog niet in het bloed. Zet premies op baanbrekend onderzoek naar duurzaamheidstoepassingen, geef

studenten een batterijoplader op zonnecellen voor hun mobiel en laptop, wees de eerste met een CO²-neutrale campus, zorg dat Radboud Universiteit niet meeloopt zoals nu, maar voorop loopt. Gevolg: een reputatieboost en een eindeloze stroom subsidiegelden uit Europa, en duurzame wetenschappers die koste wat kost hier willen werken. Die Nobelprijzen zijn straks slechts een duurzaam bijeffect. ★ Chris-Jan van der Heijden / hoofdredacteur Vox

Vetpotje

Onze naam brandt sinds kort in 2.200 lichtjes op het Erasmusgebouw. Een rustgevende gedachte. De gebouwen zijn dicht, maar de lampen doen het. Ik heb me kostelijk vermaakt met de toelichting die bij de feestelijke ontsteking gegeven werd: "Deze verlichting betekent een energiebesparing van 50 tot 60 procent!" Oké, je moet dat zien ten opzichte van een uitvoering in neon, maar ik weet sindsdien zeker: Radboud is een vrouw. Alleen vrouwen kunnen verzinnen dat geld uitgeven in feite een besparing is. Kijk naar mezelf: ik koop maandelijks drie paar schoenen, en ik noem dat een duurzame bezuiniging op de dozijnen pumps die ik ook had kunnen kopen. Als ik een nieuwe tas aanschaf, bespaar ik altijd de helft, want ik had er net zo goed twee kunnen kopen. En als ik ervoor kies om me bij de kapper niet te laten touperen, is dat een winst van 100%. Je kunt wel merken dat Radboud en ik nog 'realistisch rekenen' hebben gehad op school. Maar Radboud is nog gewiekster dan ik dacht. Want net zoals het volledig geaccepteerd is dat je de halve wereld rondvliegt op voorwaarde dat je er een paar boompjes voor terugplant, zo heeft Radboud bedacht dat die 2.200 lichtjes makkelijk terugverdiend kunnen worden door te investeren in de medewerkers. Immers, in het kerstpakket (dat overigens puik was, dit keer) zit een modern knijpkatje. En dat zit er niet zomaar in. Het plan is nu, dat wij met zijn allen, op tweede kerstavond, allemaal tezamenkomen op het Rondje Heijendaal, dat we op volgorde gaan staan, en dat we daar, samen, onze lichtjes aanzwengelen, en dat we dan, samen, 'Eén in weten' gaan schijnen. In de richting van de A73. Mooi hè? Is dat geen kerstgedachte?

Al die kindertjes op al die achterbanken van passerende eensgezinsauto's, op de terugweg van een kil en doelloos kerstdiner, wijzen verbaasd naar het schijnsel in het Oosten en vragen aan hun pappa's en mamma's: "Wat is dat, ouder?" En dan antwoordt pappie: "Kind, dat is de universiteit. Als je zoet bent, mag jij daar later ook naar toe." *

'Ik heb niet de illusie dat er in de Randstad betere wetenschap bedreven wordt. Kijk naar Cambridge of Boston, dat zijn universiteiten buiten het stedelijk centrum van hun land.' Minister Plasterk tijdens zijn bezoek aan de Radboud Universiteit op 9 december

Ingezonden

Mail je brief naar redactie@vox.ru.nl

Studenten willen soberder huisvesting

Naar aanleiding van de ingebruikname van de Gouverneur is er discussie ontstaan over de vraag of de SSHN niet wat te groot en te luxe bouwt. Ik wil daar graag op reageren. De nieuwbouw Gouverneur heeft 195 appartementen die inderdaad voor een student alléén groot en ook luxe zijn. Daarbij moet wel bedacht worden dat het merendeel door twee personen zal worden bewoond; daardoor zullen er uiteindelijk bijna 300 bewoners in dit complex wonen. Dat relativeert al heel wat. Verder is van belang dat de SSHN dit complex heeft gebouwd samen met twee andere woningcorporaties (Ons Huis uit Apeldoorn en Omstreken uit

Hilversum). Deze corporaties wilden echter alleen investeren als de eenheden ook verhuurbaar zijn in het geval er ooit minder vraag is van studenten. De appartementen zijn daardoor relatief groot (40 m² gebruiksruimte) en luxe voor studentenbegrippen.

De Gouverneur is bijna uitsluitend aan ouderejaars studenten verhuurd, maar zij maken daarmee weer ruimte voor anderen. Indirect helpt het complex dus wel degelijk de eerstejaars. Met de gemeente Nijmegen, de universiteit en de hogeschool hebben we afgesproken om de komende jaren nóg eens duizend eenheden aan het woonbestand toe te voegen. De SSHN zal zich daarbij richten op de bouw van kleinere, zelfstandige en ook relatief sobere studenteneenheden van ongeveer 28 vierkante meter gebruiksruimte. Kleiner dan in de Gouverneur, maar groter dan bijvoorbeeld Vossenveld (zo'n 20 vierkante meter). Dat sluit goed aan bij de oproep van de studentenraad om kleiner te bouwen. We hopen vóór de zomer te beginnen met 230 eenheden aan de Sperwerstraat te Nijmegen. Kleiner dan 28 vierkante meter bouwen kan nauwelijks, gezien alle eisen uit het bouwbesluit. Onzelfstandige eenheden overwegen wij momenteel niet. Op de eerste plaats omdat het overgrote deel van de studenten de voorkeur geeft aan zelfstandige woonruimte. Maar ook omdat huurders dan geen recht hebben op huurtoeslag, wat neerkomt op minder kwaliteit voor meer geld. Tot slot: het woonbestand van de SSHN is sinds 2004 met bijna 30 procent uitgebreid tot 5300 eenheden, waarvan nog steeds het overgrote deel (70 procent) onzelfstandige kamers, die wij als SSHN zullen koesteren.

Max Derks, directeur SSHN

cartoon

Hulpfonds zoekt nieuwe donateurs

Licht in de duisternis voor collega's in nood

Het Hulpfonds voor medewerkers van de Radboud Universiteit is ontstaan in de jaren zestig, toen solidariteit de modekreet was. Een bliksemactie moest vorige maand zorgen voor nieuwe donateurs. Maar is er nog wel draagvlak onder medewerkers?

Inge R. werkt op de Radboud Universiteit en ligt midden in een scheiding. Ze heeft halsoverkop een huurwoning betrokken, waarvoor ze nieuwe meubels op krediet heeft aangeschaft. Ze moet haar huur ophoesten, advocaatkosten betalen en ze krijgt ook torenhoge facturen van haar psycholoog. In dit soort gevallen biedt het Hulpfonds soelaas. Inge kreeg een renteloze lening om haar schulden af te lossen en haar huis in te richten.

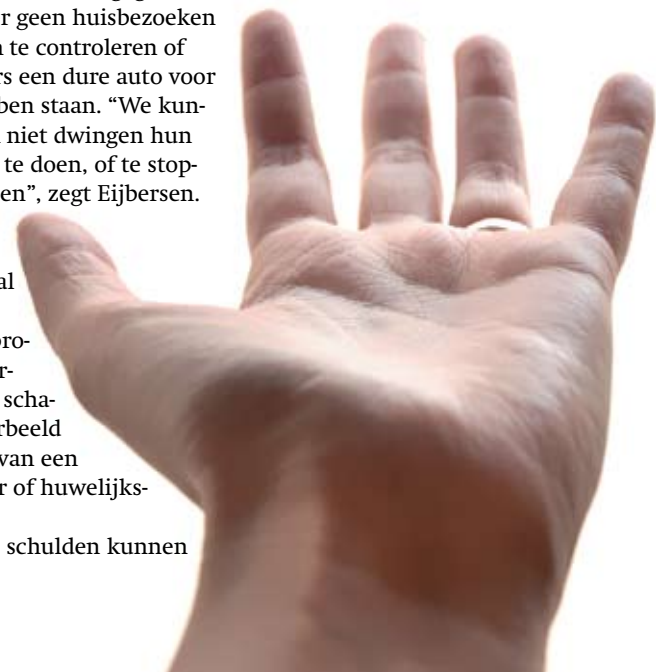
Het Hulpfonds van Radboud Universiteit en UMC is kort gezegd een fonds om medewerkers in financiële nood uit de problemen te helpen. Het fonds verstrekt renteloze leningen en bemiddelt tussen cliënten en schuldeisers. Het Hulpfonds is een mooi voorbeeld van een lichtpunt op de campus. Ware het niet dat het

aantal donateurs al jaren afneemt. In het topjaar 1972 had het Hulpfonds 2020 donateurs, in 2008 waren er nog 950 over. Vorige maand organiseerde het fonds daarom een wervingsactie onder medewerkers die 200 nieuwe donateurs opleverde. Secretaris van het Hulpfonds Berthe Maat: "De pot is gedeeltelijk gevuld door donateursgeld, deels door het universiteits- en ziekenhuisbestuur. We hebben op dit moment voldoende in kas om de zeventig aanvragen per jaar in behandeling te nemen. Maar donateurs zijn vooral nodig om draagvlak onder collega's te kweken. Als er geen draagvlak is onder personeel, trekken de besturen op den duur ook de steun in."

Beschermen tegen schuldsmolen
Wanneer komt iemand in aanmerking voor hulp? Er is slechts

één hard criterium bij de beoordeling van een hulpvraag: iemand moet in staat zijn een lening binnen drie jaar terug te betalen. "Maar geloof me, er worden heel wat tranen vergoten in de spreekkamer", zegt Winny Eijbersen, beheerder bij het Hulpfonds. "De insteek mag sociaal zijn, de aanpak is zeker niet soft. Cliënten moeten bankafschriften en loonstrookjes meenemen. Het Hulpfonds zet op een rij wat er in en uit gaat." Hoewel elke aanvraag kritisch wordt bekeken, is het opvallend dat hulp op basis van vertrouwen wordt gegeven. Zo worden er geen huisbezoeken gebracht om te controleren of medewerkers een dure auto voor de deur hebben staan. "We kunnen mensen niet dwingen hun camper weg te doen, of te stoppen met roken", zegt Eijbersen. "Maar soms zijn mensen niet helemaal eerlijk. Verzwijgen ze problemen waarvoor ze zich schamen, bijvoorbeeld een factuur van een hulpverlener of huwelijksproblemen." Mensen met schulden kunnen

normaal gesproken terecht bij de gemeentelijke schuldhulpverlening. Is een apart fonds van de werkgever niet overbodig? "Bij de gemeentelijke schuldhulpverlening draait het vaak om hogere schulden. En het probleem met de gemeentelijke schuldhulpverlening is de wachttijd van een half jaar", zegt Eijbersen. "Bovendien worden gemeentelijke leningen ook geregistreerd bij het BKR (Bureau Krediet Registratie) en daardoor komen mensen in de officiële schuldsmolen terecht."

Hulp zonder tussenstations

Wie een beroep wil doen op het Hulpfonds, kan direct contact opnemen met het bureau van het fonds. Een weg langs maatschappelijk werk, leidinggevende of personeelsfunctionaris is niet nodig. Het Hulpfonds garandeert anonimiteit. Medewerkers van UMC of Radboud Universiteit kunnen donateur worden door maandelijks een bijdrage te laten inhouden op hun salaris. De bijdrage is inkomensafhankelijk en varieert van €0,50 tot €3,-.

Lid worden kan via het deelnameformulier op: www.ru.nl/hulpfonds
Telefoon: (024) 361 22 81
E-mail: info@hulpfonds-radboud.nl

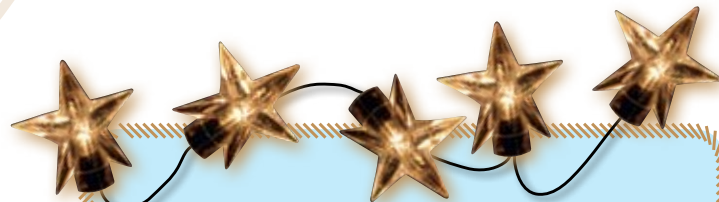
Een hypotheek afsluiten, wordt dan bijvoorbeeld erg lastig. Het Hulpfonds wil mensen hiertegen beschermen, zie het als een secundaire arbeidsvoorwaarde. De universiteit probeert zich op te stellen als goede werkgever." De universiteit heeft een iets milder beleid dan de gemeentelijke schuldhulpverlening. Eijbersen: "Het Hulpfonds dient ook een ander belang, namelijk dat van de universiteit als werkgever. Wij willen niet dat mensen nog dieper in de ellende komen, dat

ze kunnen blijven functioneren in hun werk. Ons fonds wil erger voorkomen."

Maar lukt dat in de toekomst nog wel? Gezien de gemiddelde bijdrage van tien tot twintig euro per jaar, lijkt 950 donateurs op een bestand van zo'n 13.000 werknemers erg weinig. "De maatschappij is inderdaad enorm veranderd", zegt Berthe Maat. "Aan een fenomeen als het Hulpfonds ligt een sociaal principe ten grondslag, medewerkers doneren in een fonds voor collega's in nood. Mensen voelen hier steeds minder voor, onze samenleving is individueler geworden. Wij vinden al snel dat mensen zichzelf maar moeten kunnen redden. Ik durf dan ook niet te zeggen of het hulpfonds over tien jaar nog bestaat. Wat overigens niet wil zeggen dat de problemen voor medewerkers dan zijn opgelost.

Want het aantal aanvragen voor hulp neemt nog steeds toe." ★

Tekst: Lieke Steijvers

Lichtpunten in de wetenschap

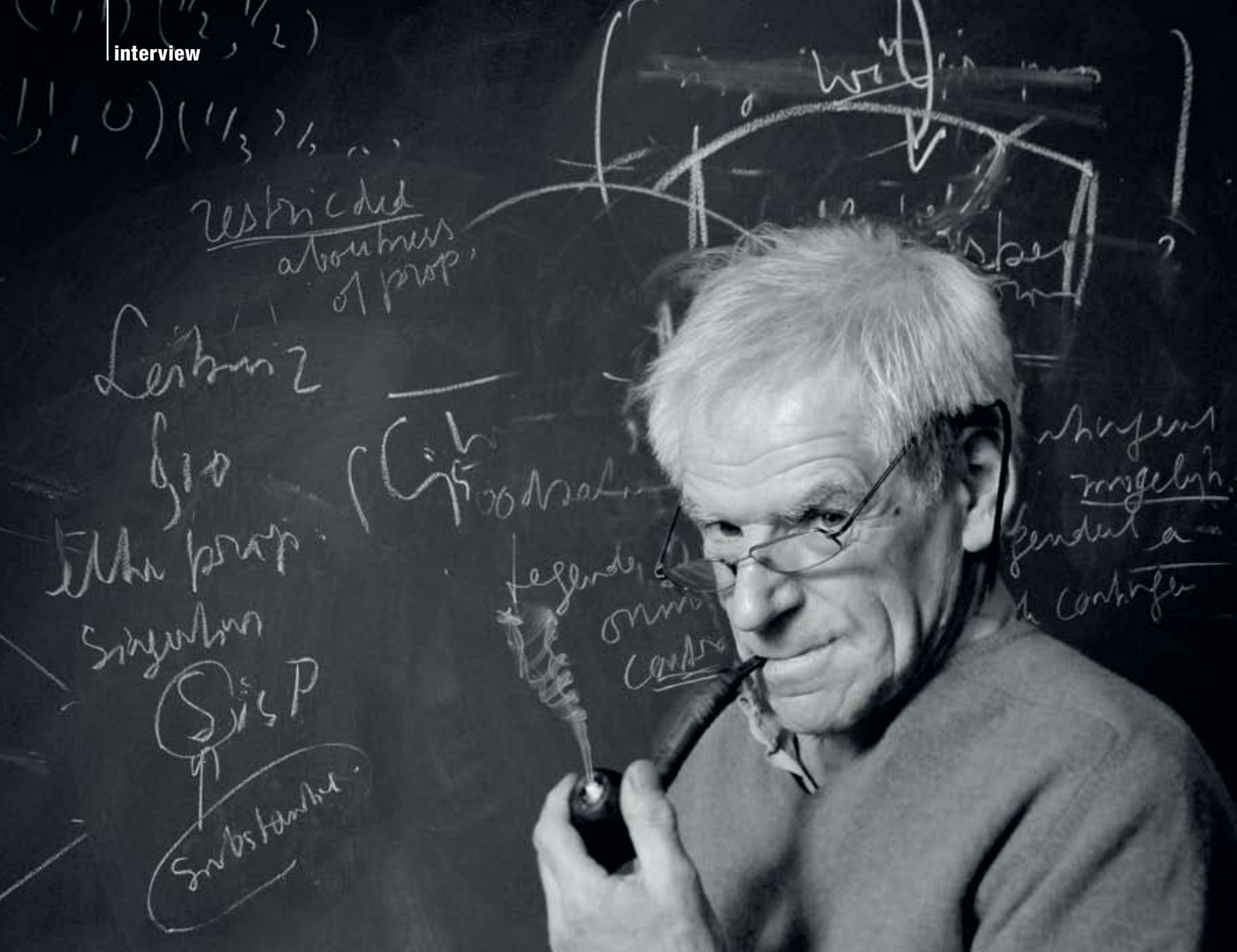
Geluk buiten de hedonistische tredmolen

De oude Grieken wisten het al: als je iemand rijk wilt maken, geef hem dan geen geld, maar beperk zijn verlangens.

André van Hoorn, junioronderzoeker bij economie, doet onderzoek naar de relatie tussen economische groei en welbevinden. Bewoners van rijke landen blijken meer tevreden met hun leven dan inwoners van arme landen. Maar als rijke landen rijker worden, neemt het geluk niet evenredig toe. Dat komt omdat we, als de basisbehoeften eenmaal zijn vervuld, meer naar onze burens of onze schoonfamilie gaan kijken. We zien die grotere auto en dat glanzende zilver en dat kan ons behoorlijk dwarszitten. We worden ontevreden als zij het beter hebben dan wij.

Mensen onthenen hun geluk dus voor een groot deel aan de mate van voorspoed van de burens. En daarmee maken we het onszelf niet gemakkelijk. Dé truc is om je bewust te zijn van je neiging je te spiegelen aan de ander. En als het even kan proberen lak te hebben aan wat de buurman bezit. De Griekse filosoof Epicurus (341 v. Chr.-270 v. Chr.) was er zich al van bewust. Als je iemand rijk wilt maken, zei hij, geef hem dan geen geld maar beperk zijn verlangens.

Want materiële zaken maken alleen echt arme mensen gelukkig. Boven een zeker welstandniveau went bezit snel. Je kunt wel in je hoofd hebben dat je pas echt gelukkig zult zijn als je die sportauto bezit, en als je 'm eenmaal hebt, ben je ook een tijdje ape trots, maar dan treedt er gewenning op. Psychologen hebben er een mooie term voor: de hedonistische tredmolen. Je moet steeds maar blijven rennen om hetzelfde geluksniveau te bereiken, nooit is het genoeg. "Misschien is het verstandiger om te sparen voor meer vrije tijd zodat je een hobby kunt oppakken of vaker kunt afspreken met vrienden, dat zijn zaken die wellicht langduriger geluk brengen", adviseert Van Hoorn. Onderzoek naar welbevinden wijst uit dat de kans op tevredenheid groter is naarmate je meer stilstaat bij je zegeningen. Een tip: denk 's avonds even aan de drie goede dingen die je die dag hebt meegemaakt./MZ

Harm Boukema

‘Filosofie is een strijd van licht en duister’

Filosoof Harm Boukema gaat dit collegejaar met pensioen. Hij vertelt hoe de belangrijkste ervaring in zijn leven zijn omgang met de filosofie radicaal veranderde. “Het licht werd duister in dit nieuwe licht.”

1 *U heeft jaren geleden het licht in de duisternis gezien, tijdens een spirituele ervaring.*

“Ja, dat was een unieke ervaring waar ik geen kopieën van heb gezien. Het was januari 1987 en ik was al tijden met de filosofie van Wittgenstein aan het stoeien. Ik stond onder hoge druk en moest na een matige lezing in Leuven een artikel schrijven. De deadline had ik al overschreden en toen overviel het mij uit het niets. Dagenlang heb ik er niet van geslapen. Het ene inzicht volgde op het andere en er openden zich weidse perspectieven. Ik was zeer emotioneel, ik huilde veel. Mijn vrouw wist niet wat er gebeurde. In die dagen werd het alledaagse leven plotseling een droom waarin gebruikelijke dingen, zelfs de kleinste details, abnormaal en bijzonder werden. Het licht werd duister in dit nieuwe licht. Ja, deze ervaring, ik noem het een spirituele ervaring, is zonder twijfel de belangrijkste in mijn leven geweest.”

2 *U heeft enige aarzeling om erover te spreken.*

“Het is een moeilijk onderwerp, kwetsbaar ook. Er is een zekere gevoeligheid nodig om het te snappen en ik loop er liever niet mee te koop. Een dergelijke ervaring is makkelijk verkeerd te begrijpen of belachelijk te maken. Nu komt het in dit blad en zullen er mensen zijn die het misschien een raar verhaal vinden. Misschien denkt een enkeling: Boukema, altijd al gedacht dat het een vreemde snuiter was, maar nu weet ik het zeker. Afijn, ik merk dat er tegenwoordig een minder groot taboe rust op om over dit soort ingrijpende gebeurtenissen te spreken dan vroeger.”

3 *Kunt u het complete verhaal vertellen?*

“Na wiskundige natuurkunde ging ik filosofie studeren waarbij ik mijn exacte achtergrond onbewust negeerde. Langzaamaan raakte ik verslingerd aan Hegels dialectiek, een leer die kort gezegd uitgaat van tegenstellingen. Ik was volop bezig met de zogenaamde continentale filosofie. Toch voelde ik me niet helemaal op mijn gemak en zocht de polemiek met het tegengestelde kamp, de analytische filosofie. Daar trof ik onder andere Wittgenstein, een exacte denker. Ik had veel kritiek op hem en lag met hem in de clinch. Totdat die spirituele ervaring me overviel. Wat blijkt, Wittgenstein beschrijft zelf precies eenzelfde soort ervaring: hoe de alledaagse wereld plotseling een droomwereld kan worden. Die ervaring, zo denk ik nu, is veel belangrijker dan onenigheid om een bepaald filosofisch punt. Daarom heb ik me met Wittgenstein weten te verzoenen. Een verzoening die tegelijk een verzoening was met mijn eigen exacte achtergrond.”

4 *Was verzoening het enige gevolg van uw bijzondere ervaring?*

“Nee, na mijn ervaring ben ik de wereld van de spiritualiteit binnengetroten. Ik heb er veel over gelezen, veel over nagedacht. Dat was overigens niet voor het eerst. Ik ben weliswaar als atheïst opgevoed, maar twijfelde daar altijd al een beetje aan. Als kleine jongen was ik al in religie en esoterie geïnteresseerd. Ik dacht: zou er nog meer te koop zijn?”

5 *Spiritualiteit wordt vaak op een hoop gegooid met religie.*

“De Heilige Geest van de inspiratie trekt zich niets aan van religie. Welk geloof je ook hebt, of je

atheïst bent of niet, of je nu binnen of buiten de muren van de kerk staat. De Heilige Geest is niet kieskeurig en laat zich niet bedwingen, hij waait overal. Bij de kunstenaar, de muzikant en de filosoof.

6 *Wat bedoelt u daarmee?*

“Iedereen kan geïnspireerd raken, ongeacht je levensovertuiging. Wat inspiratie precies is en hoe je het kunt meten, daar heb ik geen idee van. Ik heb geen geigerteller voor inspiratie. Het is iets dat je moet voelen en als je zelf geïnspireerd raakt voel je dat ook bij anderen. Ik geloof wel dat al die inspiratie uit dezelfde bron komt. Na mijn ervaring zag ik plotseling de inspiratie bij Sartre. Ook al was deze man atheïst pur sang, toch schreef hij geïnspireerd. Hetzelfde geldt voor Bertrand Russell waarvoor ik zelfs minachting koesterde tot ik zijn inspiratie ontdekte. Descartes, hetzelfde verhaal.”

7 *Heeft het belang van de inspiratie uw omgang met de filosofie veranderd?*

“Enorm, van mijn individuele omgang met filosofen tot aan mijn colleges aan toe. Na mijn ervaring en het ontdekken van iets soortgelijks bij Wittgenstein, benader ik filosofen veel meer biografisch, iets wat ik daarvoor nooit deed. Tegenwoordig stel ik me telkens de vraag: wat is de drive van deze filosoof, wat heeft hem of haar geïnspireerd, wat is de spirit? Ik ben erachter gekomen dat het niet gaat om een onderwerp waarover je filosofeert, of over een bepaalde vraag die je stelt, het gaat om de inspiratie. Ook kwam ik erachter dat helderheid en exactheid geen vijanden zijn van mystiek en inspiratie. Vanuit deze inzichten zoek ik te-

genwoordig telkens de verzoening tussen de twee tegengestelde kampen, de continentale en analytische filosofie.”

8 *Het lijkt erop dat weerstand, polemiek en tegenstellingen voor u een grote rol spelen.*

“Niets is zo verzoenend als het laten zien van tegenstellingen. Iedere filosofie is een strijd, een strijd van licht en duister zo je wilt. Hegel, met zijn nadruk op tegenstellingen, heeft de storm van mijn bijzondere ervaring overleefd en is nu de sleutel van mijn methode. Iedere filosoof vertrekt vanuit een conflict, een ervaring of de ontdekking van een verborgen vooroordeel dat het daglicht niet kan verdragen. Daar kun je een leven lang mee zoet zijn. In mijn colleges probeer ik de inspiratie van iedere filosoof te pakken te krijgen door me in die persoon te verdiepen. Dat zorgt ervoor dat ik soms zijpaden insla, zoals in dit gesprek, en dat komt de structuur misschien niet ten goede. Daar staat tegenover dat de studenten geïnspireerd naar huis gaan, dat zie ik en krijg ik te horen.”

9 *Kan de filosofie voor iedereen licht in de duisternis brengen?*

“Filosofie is geen middel tot verlichting, filosofie is de kunst van het goed en origineel denken. Ik heb zelf ook geen verlicht leven geleid. Ik heb genoeg duisternis gekend. Als jij meer van muziek houdt dan van filosofie, dan ga je dat toch doen. Het is schitterend als je geïnspireerd kunt leven maar als je daar geen zin in hebt, dan is dat ook uitstekend.” ★

Tekst: Walter Breukers en Alex van der Hulst

Foto: Gerard Verschooten

Prevelend naar het licht

Vox-fotograaf Gerard Verschooten beklom in dit jaar de Sinaïberg in Egypte, de berg waar God de Tien Geboden aan Mozes gaf.

“Samen met joden, moslims, christenen, gebeden prevelende kaarsbrandende Italianen en andere hippies liep ik 's nachts de heilige berg op, een tocht van tweeënhalf uur over een rotspad. Ooit was het een pelgrimage, maar het is verworden tot een toeristische attractie. Hoewel dat verraderlijk is: het gaat dieper en het is zwaarder dan je verwacht. De eensgezindheid van die mensen en de pracht van die sterrenhemel, dat was een spirituele ervaring. Je ziet een spoor van licht de berg opgaan. Een combinatie van een trage sluitertijd en de lampen die iedereen meedraagt. Je weet dat er een top is, maar onderweg ervaar je dat niet zo. Het was een strijd om boven te komen. Ik volgde het licht, omringd door de immensheid van de natuur. Die Mozes kan ik wel begrijpen, eigenlijk.”

Terug naar

het licht

Het wordt elk jaar gekker: steeds grotere bomen worden met lampjes opgetuigd en rendieren sieren gevels en winkels. Kerstmis lijkt steeds meer een feest dat licht moet geven in de duisternis en steeds minder het feest waarbij de geboorte van Jezus wordt gevierd. Keert Kerstmis weer terug naar zijn allereerste betekenis, als zonnwendefeest?

Op sommige plekken in Nederland worden in de decembermaand 'midwintervuren' aangestoken, en er worden talloze midwinterfestivals georganiseerd met fakkels en lichtjes of het licht wordt gebruikt als multicultureel symbool. "De expliciete christelijke betekenisgeving van het kerstfeest is aan het vervagen", zegt Peter Nissen, hoogleraar Cultuurschiedenis van de religiositeit. "Wat je kunt vaststellen is dat het kerstfeest banaliseert", zegt Thomas Quartier, universitair docent bij de Faculteit der Religie-

wetenschappen met speciale aandacht voor rituelen.

Winterlichtfestival

Met de nadruk op het lichtfeest lijkt kerst terug bij af. Al in heidense culturen wordt in Europa gevierd dat de dagen weer beginnen te lengen. In het oude Babylon en Egypte was de zon al de allerhoogste God. De joden kennen het lichtfeest Chanoeka en hindoes het lichtjesfeest 'Divali'. Het zonnwendefeest wordt uiteindelijk door de Romeinen vastgepind op 25 december. De twee Nijmeegse theologen vinden het begrijpelijk dat licht

Heidense gebruiken

Allerlei gebruiken van het aloude Germaanse zonnende-feest zijn nog altijd in het kerstfeest terug te vinden. Zo is de adventskrans niet voor niets rond: het grijpt terug op een Germaans zonnerad. De Germanen draaiden op hun midwinterfeest op de kortste dag van het jaar een zonnerad rond om de terugkerende zon te verwelkomen. Tijdens de donkere dagen verlangden de mensen weer terug naar de zon die licht, warmte en voedsel geeft. Ze hingen groene takken aan hun deuren, vergelijkbaar met de kerstkransen van nu, en haalden zo de lente een beetje binnen. De Germanen plaatsten om die reden tijdens hun midwinterfeesten ook een groenblijvende boom op een centrale plek, vergelijkbaar met de kerstboom nu.

tot een zo krachtig symbool weet uit te groeien. Thomas Quartier ziet de toenemende aandacht voor het licht als uiting van herwaardering voor rituelen. “Zo’n tien jaar geleden werden al die lichtjes nog gezien als kitsch, maar er is een omslag gaande in de maatschappij: er is meer openheid voor symbolen, met licht als hét symbool dat past in deze donkere maanden.”

Peter Nissen zegt dat christenen in de vierde eeuw een achteraf bezien uitstekende greep hebben gedaan om de geboortedag van Jezus te vieren op de dag van het aloude feest van de winterwende. “Het is juist in deze donkere tijd van het jaar dat mensen de behoefte voelen om samen te ko-

men. Mensen helpen elkaar de winter door.” Thomas Quartier: “In veel culturen is rond deze dagen feest om de hoop op het licht te beklemtonen. Het is niet toevallig dat kerstmarkten en verlichte binnensteden op grote weerklank kunnen rekenen.”

Komst van het licht

De vraag is of kerst op termijn een gesecculariseerd multicultifeest wordt, zonder aandacht voor haar christelijke, religieuze elementen. Nee, zegt Peter Nissen, het koppelen van het geboortefeest van Jezus aan de winterwende past eigenlijk prima in de christelijke traditie. Want de komst van Jezus is voor christenen de ultieme uitdruk-

king om de komst van het licht te vieren. “God schiep immers als eerste het licht, hij scheidde het licht van het donker om de rest van de schepping mogelijk te kunnen maken.”

De vraag of kerst als louter lichtfeest de religie geheel op een zijspoor zet, verdient volgens Thomas Quartier een genuanceerd antwoord. Zeker, banalisering ligt op de loer. Hij noemt als voorbeeld de adventskrans, een standaard met vier kaarsjes die op de zondagen in de advent één voor één worden aangestoken, het laatste kaarsje op de laatste zondag vóór kerst. “Het is eigenlijk een uittreden uit de donkerte op weg naar het licht, maar steeds vaker zie je dat mensen al voor de advent beginnen.” Quartier wijst op de kerstlichtjes in menig stadscentrum die al half

november worden aangestoken. “Zonder donkerte verliest de advent zijn betekenis. Een herbezinning van kerst als lichtfeest is wel op zijn plaats om de banalisering een halt toe te roepen.”

Belangrijkste feest

De gunstige timing heeft het feest geen windeieren gelegd, stelt Nissen vast. Bijna tweederde van alle Nederlanders noemt kerstmis het belangrijkste feest van het jaar, op grote afstand gevolgd door oudjaar (24 procent) en Koninginnedag (8 procent). En de praktijk is nog sterker, weet de hoogleraar: liefst 84 procent viert daadwerkelijk het kerstfeest in samenzijn met de familie. Wel zegt tweederde van de katholieke Nederlanders het jammer te vinden dat de religieuze inhoud van het feest dreigt te verdampen.

Peter Nissen en Thomas Quartier

Uit onderzoek blijkt echter dat ondanks de ontkerkelijking in de toekomst een stabiele kern van zo'n 20 procent de religie voorop zal blijven stellen. En het kerstfeest mag bij het gros van de mensen onderhevig zijn aan betekenisverschuiving, dat wil volgens Peter Nissen niet zeggen dat de religieuze inhoud weg is. "Kerstfeest blijft voor velen verbonden met een algemeen religieus gevoel. De samenkomst rond de kerstboom en het licht is voor veel mensen een boven zichzelf uitstijgen, wat dus juist ten diepste ook een religieuze behoefte is." Zelfs in het licht van de ogenschijnlijk meest banale rendierversiering kan een verlangen naar God schuil gaan, meent Nissen. "Wat in de loop van decennia verandert, zijn de uitingsvormen

en het idioom rond het kerstfeest. We noemen het niet meer God, maar die is er wel." De door Thomas Quartier bepleite herbronning van het kerstfeest hoeft mensen niet per se terug te brengen naar de christelijke traditie. "Dat kun je veel breder zien. Het kan er juist toe leiden dat in die oude laag van het lichtfeest de verschillende religies elkaar ontmoeten. Het kan ook betekenen dat mensen naar een nieuwe, spirituele invulling van het christelijke gaan zoeken." Peter Nissen: "Zo kun je het kerstfeest dus óók zien: als een soort spirituele lichttherapie om van je winterdip af te komen." ★

Tekst: Paul van den Broek en Lieke Steijvers

Fotografie: Erik van 't Hullenaar

Lichtpunten in de wetenschap

'Mattheus was duidelijk geen astronoom'

Was de ster van Bethlehem eigenlijk wel een ster? Sterrenkundige Paul Groot vermoedt van niet. Een gewone ster is niet helder genoeg om de wijzen uit het Oosten te hebben verbaasd, zegt Groot. En hij staat daarin niet alleen. De meeste astronomen gaan ervan uit dat de ster van Bethlehem geen ster was. Maar wat was het dan wel? Een supernova? Ook niet, zegt Groot, want in het heelal zijn geen restanten gevonden van een supernova die tweeduizend jaar geleden explodeerde. Daar komt bij dat Chinese astronomen in die tijd nauwkeurig alle hemelverschijnselen optekenden. En zij hebben geen aantekening gemaakt van een exploderende ster rond het begin van de jaartelling.

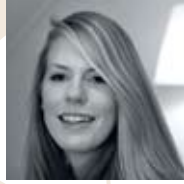
Op de oudste afbeelding van de geboorte van Jezus, een schilderij van de Italiaanse schilder Giotto di Bondone uit 1302 zoekt er een komeet boven de stal. Ook nu nog zijn er astronomen die denken dat de drie wijzen niet een ster maar een komeet hebben gezien: een rotsblok van enkele kilometers doorsnede die in ons zonnestelsel om de zon beweegt, net zoals de aarde. Als zo'n komeet dicht in de buurt van de zon komt, begint het te verdampen en vormt het staarten. Is zo'n staart groot genoeg, dan wordt de komeet vanaf de aarde zichtbaar met het blote oog.

In het voorjaar van het jaar 5 voor Christus moet er een komeet langs zijn gekomen, zegt de Britse astronoom Colin Humphreys. Maar over een komeet rond het jaar nul is in de Chinese archieven niets vastgelegd, zegt Groot. "Een komeet zie je vrij goed, je zou verwachten dat in de Bijbel dan ook van een komeet zou worden gesproken. Dan was het verhaal wel bekend geworden als de komeet van Bethlehem. Wat het ook niet waarschijnlijk maakt is dat kometen in die tijd geassocieerd werden met onheil en niet met de komst van een verlosser."

Een populaire theorie, ook bij Paul Groot, is dat de drie wijzen een zeer nauwe samenstand zagen van twee planeten. Twee planeten die op dezelfde lengte-cirkel aan de hemel staan waarbij hun onderlinge afstand het kleinst is geworden, vormen een opvallend lichtschijnsel. Overigens een heel zeldzaam verschijnsel. Het komt bijvoorbeeld maar eens in de honderd tot tweehonderd jaar voor dat Jupiter en Saturnus zo dicht bij elkaar staan.

Maar welke planeten konden de drie wijzen gezien hebben? Probleem is dat het jaar van Jezus' geboorte niet precies bekend is. De Duitse astronoom Johannes Kepler (1571-1630) heeft uitgerekend dat in de herfst van het jaar 7 voor Christus een samenstand plaatsvond tussen de planeten Jupiter en Saturnus. Vijf jaar later, 2 jaar voor Christus, stonden Jupiter en Venus dicht bij elkaar aan de westelijke avondhemel. Op 17 juni. Dit is volgens Groot de meest waarschijnlijke theorie. "Het licht van Venus is helder omdat die planeet het dichtst bij de aarde staat. Maar Venus alleen zullen de mensen niet als iets bijzonders ervaren. Een samenstand tussen Venus en een ander planeet wel, want dat gebeurde zo weinig."

De drie wijzen uit het Oosten waren waarschijnlijk astrologen/astronomen uit naburige koninkrijken, en zagen dus waarschijnlijk een samenstand van Venus en Jupiter. Mattheus maakt er een ster van, maar Mattheus, merkt Groot fijn-tjes op, was dan ook geen astronoom. "Als je eens wist hoe vaak wij gebeld worden door mensen die zeggen: 'We zien een heel heldere ster!' En dan is het gewoon de planeet Venus." Welke samenstand van planeten het ook was, Jezus was in beide gevallen geen winterkind. Gelukkig maar, voor die herdertjes die bij nacht in het veld lagen. /MZ

Inge

Maartje

Mek

Juul

Vera

Ploni

DEEL 2 →

De meiden van Nederlands meest bijzondere studentenhuus

Dit collegejaar volgt *Vox* de zes bewoners van vrouwenstudentenhuus 'de Hugo', op zoek naar de ziel van dit studentenhuus, dat door *NRC Next* bekroond werd met de titel 'meest bijzondere studentenhuus van Nederland'. Tijdens het optuigen van de kerstboom praten Mek, Maartje, Juul, Ploni en Inge over de saamhorigheid in 'de Hugo'. "Wij helpen elkaar door moeilijke periodes heen."

'Familie voor elkaar'

De meiden hebben zich verzameld in de centrale keuken van het huis, waar uit de radio *Winter Wonderland* klinkt. Huisgenoot Vera is er niet. Zij viert dit jaar Kerst op Cuba. Er hangt een huiselijke sfeer in de centrale keuken van 'de Hugo'. In de hoek van de keuken staat een nog kale kerstboom. Op tafel liggen slingers, ballen en lampjes. Er staat een grote pot thee, en een schaal met chocoladepepernoten die overgebleven zijn na Sinterklaas. Mek verdeelt de taken: "Als jullie de lampjes ophangen, maak ik een piek." Aan de keukentafel maken

Ploni, Inge en Mek handgemaakte kerstversieringen voor in de boom. Net als vroeger. Na een blik op de bonte verzameling versierspullen concludeert

'Een huisgenoot met studiestress meesleuren naar de kroeg, zo helpen we elkaar door moeilijke periodes'

Maartje: "Dit wordt een disco-boom." Juul kijkt met licht afgrijzen het kleurenpalet dat de kerstboom moet gaan sieren. "Juul, als we jouw grenzen overschrijden moet je ingrijpen!" Terwijl de boom wordt uitge-

dost, pakt Inge, de nieuwste bewoonster van de Hugo, haar spullen. Zij gaat een verlate Sinterklaasavond vieren met haar familie. "Zullen we morgen weer

met z'n allen eten?" vraagt ze bij vertrek. Er wordt instemmend geknikt, terwijl de laatste hand aan de boom wordt gelegd. "Ik heb nog nooit zo'n mooie boom gezien", concludeert Mek.

Hoe wordt het decembergevoel beleefd in 'de Hugo'?

Mek: "We hebben speciale winterentjes. Dan maken we stampot of soep. Met *Halloween* hebben we nog een pompoensoepfeestje georganiseerd." Maartje: "Dan trekken we een goede fles wijn open." Mek: "En zetten we de verwarming vol aan, want bij temperaturen onder nul is de keuken niet warm te stoken."

Hoe helpen jullie elkaar door donkere dagen?

Maartje: "Als er iets is, is de eerste die je treft in huis het slachtoffer. Die mag luisteren. We kun-

nen allemaal bij elkaar terecht.”
Mek: “Bij issues over mannen is het credo: *their loss!*”

Maartje: “Het zit hem vooral in de kleine dingen: koken of boodschappen doen voor diegene die te verdrietig is om het zelf te doen. Een huisgenoot met studentstress meesleuren naar de kroeg en een stapoutfit lenen aan degene die niets heeft om aan te trekken. Zo helpen wij elkaar door moeilijke periodes heen.”

Jullie doen heel veel samen. Zijn jullie huisgenoten of vriendinnen?

Juul: “Wij zijn veel meer dan alleen huisgenoten.”

Mek: “Als je veel tijd met elkaar doorbrengt en je hebt een klik, dan word je vanzelf vriendinnen.”

Maartje: “Daar selecteren we nieuwe huisgenoten op. Wij willen meiden in huis die net zoveel belang hechten aan het onderlinge contact als wij. Dat contact is geen verplichting, maar wij zijn niet het type huis dat je moet zien als een hotel waar je naar believen binnen kunt wandelen.”

Mek: “En als we elkaar eens iets te vaak mislopen, halen we de band meteen weer aan door met z’n allen wat te doen. Dan is het saamhorigheidsgevoel direct terug.”

Typeer dat saamhorigheidsgevoel eens?

Maartje: “Voor mij is dat ’s avonds laat thuiskomen en zien dat er licht brandt. Als ik dan de voordeur open en het geroezemoes hoor en de etensgeuren ruik, dan is dat heerlijk thuiskomen.”

Juul: “Zeker op vrijdag, als Vera ook nog eens keihard ‘weekend!’ roept tegen iedereen die binnenkomt.”

Ploni: “Of dat een dronken Maartje en Mek na een avond stappen in mijn bed duiken om nog even na te kletsen.”

Maartje: “En de ochtenden na een stapavondje, als iedereen zich tegen de middag in de keu-

ken verzamelt terwijl de één een eitje bakt en de ander witte bonen in tomatensaus – een overblijfsel van de Engelse roots van Mek – opwarmt. Lekker samen zijn.”

Dat klinkt bijna alsof jullie een gezinnetje vormen.

Maartje: “Dat zat ik net te denken!”

Mek: “We hebben allemaal een eigen rol in dit ‘ezin’.

Maartje: “Mek speelt de moederfiguur voor Ploni.”

Ploni, lachend: “Afgelopen weekend beval ze me een sjaal om te doen toen ik bij de groenteboer aan het werk was.”

Inge Huijsmans (22)

Studie: Eerstejaars psychologie

Relatie: Nee

Komt uit: Wageningen

Hobby's: Hardlopen, stappen, galacommissie SPIN, festivals bezoeken
Hugo-bewoonster sinds: Een paar weken. Toen is mijn voorganger Lisa verhuisd

Waarom Hugo? “Op de kijkavond klikte het meteen.”

Mooiste huisanekdote: “Vorige week vond ik een enorme vlinder op mijn kamer. Hij fladderde wild in het rond en leek zelfs doelbewust aan te vallen. Terwijl Mek stond te gillen, heb ik hem gevangen met een muts en een Vox. Toen Mek en ik hem samen uit het raam wilden gooien, raakte Mek zo in paniek dat ze de vlinder met muts en Vox naar buiten heeft gedonderd.”

Mek: “Ja, dat soort dingen doe ik. Zonder dat Ploni daar om vraagt of het nodig heeft. Ploni is onze puber.”

Ploni: “Maartje is de lieve zus.”

Mek: “Bij Maartje kun je terecht als je even je verhaal kwijt moet. En ze brengt leven in de brouwerij, zeker voordat we gaan stappen.”

Maartje: “Juul is de meest rationele.”

Mek: “Ze is nuchter. Ze kan met de vuist op tafel slaan als er te veel ‘vrouwengejank’ is. Dat hebben we af en toe nodig.”

Ploni: “Vera is de grote zus.”

Maartje: “En het zonnetje in huis.”

Mek: “Ze staat altijd voor iedereen klaar.”

Maartje: “Inge woont hier nog maar kort, maar die gaat haar plekje wel vinden.”

Is dat waarin wonen in de Hugo verschilt van wonen in een ‘gewoon’ studentenhuus?

Ploni: “Wij wonen niet alleen samen, wij leven samen.”

Mek: “Dit huis geeft je een identiteit. Ik ben niet alleen Mek, maar

ook dat meisje van de Hugo. Als je hier woont, hoor je bij deze groep. Dat groepsgevoel is zó sterk, bijna alsof we een stel wouven in een roedel zijn. We zijn dol op elkaar en zorgen voor elkaar. Misschien klopt die metafoor van dat gezinnetje wel. Er is hier alleen geen rangorde, zoals in een gezin met ouders. Wij zijn onder elkaar als broers en zussen.”

Ploni: “Nou ja, als zussen dan.” ★

Tekst: Bregje Cobussen

Fotografie: Gerard Verschooten

Volg de meiden van de Hugo ook op

VOXLOG.NL

Bekijk deze week het filmpje waarin de bewoonsters van de Hugo een rondleiding door hun huis geven.

ADVERTENTIE

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

soeterbeek@fb.ru.nl

of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendaal

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

E-mail: b.bouman@fb.ru.nl

of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitmendend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

KLEINE BOODSCHAP

Gevraagd

Donders Instituut zoekt vrouwelijke **twee-eiige tweelingen** voor onderzoek naar erfelijke aspecten van hersenactiviteit. Informatie: stan.vanpelt@donders.ru.nl, tel (36)10880.

Studenten voor Oekraïne zoekt organiserende studenten die helpen met geld inzamelen voor een **kinderziekenhuis** in Oekraïne. svoekraïne@student.ru.nl of svo.ruhosting.nl

Welke niet-westerse onderwerpen blijven onderbelicht in media? Stuur je **ideeën** naar www.hetvergetenverhaal.nl en win een Flip Mino HD!

Gelegenheds/**blazersensemble** QLite is in te huren voor muzikale op-luistering van diverse gelegenheden. Vergoeding in overleg. www.qharmony.nl

Het wekelijkse Radioprogramma The Friday(E)motion op Nijmegen1 zoekt met spoed een vrouwelijke **sidekick** op vrijwillige basis op vrij-

dagavond. info: wessonair@live.nl of info@eyemage.nl

Radioprogramma “Het Muziek-lokaal”, een initiatief van Stichting PAN en 3VOOR12/Arnhem-Nijmegen, zoekt **vrijwilligers**. Lijkt het jou leuk om radio te maken, stuur dan een mail: 3v12an@gmail.com

Taalcorrector voor Proviand, het themabladd van de Studentenkerk. Reacties: proviand@gmail.com

Actiefond Mijnen Ruimen zoekt **bestuurslid** in Nijmegen. Meer informatie: Gerhard van de Rhoer, tel. 024-344 9006 of www.actiefonds-mijnenruimen.nl

Aangeboden

30 januari vindt het 7e IFMSA-NL congres plaats over **vrouwenbesnijdenis**. Kosten student: 5 euro incl. lunch. Kaartverkoop via www.ifmsa.nl

Als **vrijwilliger** naar Afrika, Azië of Latijns-Amerika? Kom op 9 januari naar de info-bijeenkomst! www.jongerenenmissie.nl

STUDENTENRAAD ACTUEEL

STUDENTENRAAD ACTUEEL WORDT
U AANGEBODEN DOOR DE
UNIVERSITAIRE STUDENTENRAAD

Foto: Erik van 't Hullenaar

USR pakt digitale voorzieningen aan

In de huidige tijd van digitalisering van het onderwijs spelen digitale voorzieningen op de campus een grote rol. Waar wat twintig jaar geleden nog ondenkbaar was, verloopt de meeste communicatie tussen studenten en docenten nu digitaal. Er wordt zelfs op kleine schaal nagedacht over de mogelijkheden om studenten digitaal te toetsen. In de eeuw van het internet zal ook de Radboud Universiteit mee moeten gaan met zijn tijd. Maar juist dat valt de universiteit momenteel nog zwaar. Binnen de universiteit zijn door de jaren heen verschillende ICT systemen ontwikkeld. Door een cultuur van facultaire eilandjes sluiten deze systemen bovendien niet altijd even goed op elkaar aan. Voor berichten over een bepaald vak dient men in te loggen op de digitale leeromgeving Blackboard. Binnen deze omgeving kun je echter geen mail lezen. Hiervoor moet de student inloggen op een aparte webmail. Wanneer hij achter de uitslag van een tentamen wil komen, moet hij vervolgens weer op een ander systeem inloggen. De ver-

schillende systemen behoren tot de grootste ergernissen onder studenten, en die ergernis wordt nog groter indien je voor verschillende systemen verschillende inlogcodes moet gebruiken. Reden voor de studentenraad om het initiatief te nemen op dit gebied. Een oplossing zou volgens ons een studentenportal zijn, waarin alle diensten zijn vervat. Op die manier heeft de student met één inloghandeling direct toegang tot alle relevante informatie omtrent zijn studie. Het college van bestuur heeft gelukkig het belang van ons portal ook ingezien, en met gepaste trots kunnen wij melden dat in 2010 dit portal voor alle studenten beschikbaar zal komen.

Een ander aandachtspunt voor de USR was de beschikbaarheid van computers op de campus. Elke faculteit heeft momenteel een of meerdere zalen waar de student van een computer gebruik kan maken. Door de populariteit van deze voorzieningen is er echter op sommige momenten geen computer beschikbaar. De student zou graag uitwijken naar een andere computerzaal,

maar wordt door zijn studentnummer beperkt. Het is momenteel namelijk niet mogelijk om in te loggen op een computer van een andere faculteit. Op initiatief van de USR is er door het college van bestuur nu besloten dat aan deze verdeeldheid een einde moet komen. Ondanks twijfels van de faculteiten is het vanaf begin 2010, als alles volgens planning verloopt, eindelijk mogelijk om met je studentnummer op elke computer op de campus in te loggen. In navolging van onder andere de universiteit Groningen wordt ook nagedacht over een realtime digitaal overzicht van beschikbare computers op de campus, zodat je op elk gewenst moment kunt bekijken waar een werkplek beschikbaar is. Wat ons betreft een hele stap voorwaarts.

Techniek staat gelukkig nooit stil, en daarom zullen wij als USR ook niet stil blijven zitten. Vernieuwing gaat nooit zonder slag of stoot, maar wij zullen ons blijven inzetten voor een goed digitaal studieklimaat!

Niels Wenting

Namens de Universitaire Studentenraad

TASKFORCE ICT

Tijdens de studie is een computer niet meer weg te denken. Alleen al omdat de Radboud Universiteit de cijfers al tijden alleen digitaal aanbiedt, de laatste nieuwtjes omtrent een vak slechts op Blackboard verschijnen, of omdat veel van de correspondentie tegenwoordig per mail verloopt.

De digitale faciliteiten aan de RU zijn wat ons betreft niet op peil. Op elke faculteit zijn er computers om aan te werken, er is echter niet altijd een computer vrij op jouw faculteit, en je kunt ook niet inloggen op een computer van een andere faculteit. Je laptop neem je niet mee, omdat er onvoldoende faciliteiten zijn om hem tijdens hoorcolleges op het stroomnet aan te sluiten, of om hem veilig op te bergen.

Wanneer je een computer hebt gevonden, kun je er weer heel wat verschillende diensten, zoals Blackboard, webmail en verschillende cijfersystemen, die allen een aparte website hebben, en soms een aparte inlogcode vereisen. Digitale faciliteiten kunnen dus nog wel eens een frustratie opleveren, terwijl je nu juist naar de campus komt om hard te studeren. Dit was voor de USR reden tot het oprichten van een zogenaamde taskforce ICT. Een taskforce zet zich in voor een bepaald deelgebied van de studentenbelangen, die volgens ons speciale aandacht verdient. Een aantal van de problemen zijn, zoals je hebt kunnen lezen, inmiddels opgepakt. We zijn er uiteraard nog niet, en we horen graag van jou welke verbeteringen er nog mogelijk zijn!

Contact:
usr@student.ru.nl
www.ru.nl/usr

Je kunt je tijdens deze feestmaand behaaglijk terugtrekken op de bank voor een potje Catan of met vrienden de kroeg induiken. Je kunt je ook inzetten voor het goede doel. Vox sprak studenten die het begrip 'vrijwilligerswerk' graag willen afstoffen, en onderzocht de drang van 'goed doen in december'.

Het licht in

andermans duisternis

Iets goeds doen': het klinkt wat stoffig, maar het mag niet ontbreken in een themanummer over licht in de duisternis. Het bleek verrassend eenvoudig om studenten te vinden die met volle overgave zo'n lichtje zijn voor minder bedeeden. Juist in deze decembermaand. Terwijl wij bijeenkruipen in een warm huis, met drank, plezier en eten in overvloed, zitten zij in de jeugdgevangenis of een asielzoekerscen-

trum. Vrijwilligerswerk een vies woord? Nee hoor: 41 procent van de Nijmeegse studenten deed in 2008 vrijwilligerswerk, van wie 12 in universitair verband en 29 procent daarbuiten. Zo ook Annette, Marije, Stephan en Jolique (zie kaders). Annette verzorgt kerkdiensten in jeugdgevangenis De Hunnerberg, Marije biedt een luisterend oor aan uitgeprocedeerde asielzoekers, Stephan organiseert een kerstgala voor Serious Request (3FM) en

Jolique verzamelde rond Sinterklaas cadeautjes bij winkeliers voor kinderen uit arme gezinnen. "Ik wil graag helpen waar ik kan", zegt Jolique. "Het kost me niets meer dan de tijd die ik eraan besteed en ik doe het met plezier."

Het decembergevoel

De donkere dagen van december maken iets in ons wakker om het goede te doen. Internet barst van de fora waarop mensen zich

Voor wie het goede wil doen

Kerstpakket valt tegen? Breng het langs bij stichting NUNN (Nachttopvang uit Noodzaak Nijmegen met daklozencafé De Verwondering, In de Betouwstraat 19). Ook bij Stichting Gast is zo'n pakket meer dan welkom: mail even naar info@stichtinggast.nl. Bij Stichting Gast zitten ze ook verlegen om studenten die willen meehelpen met de pr, en om medewerkers die een cliënt onder hun hoede willen nemen. Ook de studentendesk van het Rode Kruis zoekt vrijwilligers, zie: <http://nijmegen.studentendesks.nl> Meer weten over vrijwilligerswerk: Vrijwilligerscentrale Nijmegen. Bijleveldsingel 145. www.vrijwilligerswerkgelderland/nijmegen. 024-3812740

luidkeels aanbieden. 'Kan iemand mij vertellen of ik ook vrijwilligerswerk kan doen tijdens de kerst?' 'Zou ik ook wel willen, thuis word ik stapelgek.' 'Ik zoek ook vrijwilligerswerk voor de kerstperiode! Is het echt zo moeilijk om iets te vinden?' Matthijs, medewerker van de NUNN (de Nijmeegse nachtopvang), herkent het beeld van de welwillende burger. "Elk jaar rond deze tijd meldt zich bij ons een dame die het hele jaar door jassen en truien heeft gebreid, een advocatenkantoor stort elk jaar in december een kleinigheid op onze rekening en van de politie krijgen we stevast overtolli-

ge kerstpakketten." Matthijs zegt dat de straatverkopers ook garen spinnen bij deze dagen. "De mensen zijn in december guller met hun fooien. Misschien zouden we rond deze tijd nog wel meer merken van een grotere bereidheid onder de mensen om mee te helpen of giften te geven, maar wij zijn er zelf terughoudend in. Wij hou-

den niet zielig onze hand op." Ook Roos Vermeer van Stichting Gast herkent het speciale decembergevoel: "Wij merken rond kerst dat mensen vrijgeviger zijn met donaties; mensen komen ook naar ons toe om hun kerstpakketten bij ons in te leveren." "In deze donkere decemberdagen krijgt alles een soort romantiek die bijdraagt aan een gevoel

van vrijgevigheid", zegt Jolique. In haar werk voor het Rode Kruis Studentendesk Nijmegen bij het inzamelen van cadeaus merkt ze het ook. "Het is opvallend hoe vrijgevig winkeliers zijn rondom de feestdagen. We hadden veel cadeaus dit jaar. Ook heel mooie dingen, zoals op afstand bestuurbare auto's." Annette herkent het bijzondere decembergevoel als ze deze weken de jeugdgevangenis De Humberg bezoekt. "Zelf heb ik niet dat speciale kerstgevoel, maar in de gevangenis hangt wel een speciale sfeer." Voor de kerstviering staat een speciaal muziekgroepje klaar om de dienst op te luisteren, met extra kerstnummers na afloop: een high tea waarbij ook de ouders zijn uitgenodigd. "Dat God ook in de gevangenis leeft, geloofde ik al, maar in weken als deze kan ik dat ook echt ervaren." Het speciale kerstgevoel is voor de jongeren heel dubbel, zegt Annette. "Ze mogen even bij hun familie zijn, maar worden daarna weer alleen gelaten." Het project van Stephan is onlosmakelijk aan de decemberdagen gekoppeld, aan het Serious Request-spektakel waarmee 3FM jaarlijks op uitbundige wijze een goed doel steunt. "Ik heb wel een speciaal gevoel met kerst. Er hoort een knusse sfeer bij, je wilt niet alleen aan jezelf denken." Je kunt sceptisch zijn omdat alleen in december de handen uit de mouwen gaan, zegt Stephan, maar dat deert hem niet. "Ik begrijp best dat mensen zeggen dat het hypocriet is als je enkel rond de feestdagen iets voor het goede doel onderneemt, maar toch is het goed dat we dit organiseren." Marije heeft ook niet zoveel op met het decembergevoel. Hoe warm ook, die gevoelens zijn te beperkt als drijfveer om het werk goed te kunnen doen, zegt ze. "Vrijwilligers die bij ons aankloppen omdat ze uit het senti-

Lichtpunten in de wetenschap

Licht in een donkere wereld

Blinde mensen die weer licht kunnen zien. Genterapie staat nog in de kinderschoenen, maar er gloort hoop aan de horizon.

De erfelijke aandoening Amaurosis Congenita van Leber (LCA) wordt veroorzaakt door een gendefect in de zogenaamde fotoreceptoren. Dit zijn cellen die zijn gespecialiseerd in het opvangen van licht. In de afgelopen jaren is genterapie tegen één specifiek gen (RPE65) met succes toegepast bij enkele patiënten. Maar alleen in Philadelphia en Londen wordt deze behandelwijze tot op heden toegepast. Afgelopen oktober zijn in Philadelphia ook de eerste kinderen behandeld. Collin kreeg onlangs een Veni-beurs om de genterapie verder te ontwikkelen tegen een ander gendefect (CEP290). 15 procent van alle LCA blindheid wordt hierdoor veroorzaakt. "Naast de meest voorkomende vorm is het één van de meest ernstige vormen", zegt Collin. In Nederland spreken we dan over ongeveer 50 patiënten, wereldwijd over enkele duizenden.

Bij genterapie gaat het erom de foutieve werking van het defecte gen op te vangen. De therapie werkt als volgt: een virus wordt volgestopt met een kopie van een goed werkend gen. Vervolgens worden er miljoenen van die virussen rechtstreeks in het oog geïnjecteerd. Het virus gaat de fotoreceptoren binnen en zorgt ervoor dat het goede gen zijn werk doet. Collin benadrukt de veiligheid bij het gebruik van virussen: "Bij deze oogtherapie is nog geen enkele bijwerking waargenomen. Mensen zijn toch altijd een beetje angstig als je over zaken als virussen en genterapie hebt." Maar hoe goed werkt genterapie? In theorie zou het mogelijk om het grootste deel van het gezichtsvermogen terug te krijgen, als je er maar vroeg genoeg bij bent. In de huidige studies krijgen patiënten enkele procenten verbetering. Collin: "Dat is voor een patient al heel wat, van bijna helemaal niets kunnen zien, en dan ineens contouren en licht waar kunnen nemen." Genterapie zal er wellicht in de toekomst voor zorgen dat ook blinden kerst als een lichtfeest kunnen vieren. /NvS

Annette (26) studeert geneeskunde en bezoekt als vrijwilliger regelmatig **jeugdinstelling De Hunnerberg**

De Hunnerberg? "Ik help bij de kerkdiensten in de jeugdgevangenis. Dat werd altijd al gedaan door vrijwilligers vanuit de kerk, maar ze wilden studentenvrijwilligers laten helpen om de gedetineerden te laten zien dat jongeren ook interesse in ze hebben. Op De Hunnerberg zitten jongeren tussen de veertien en zeventien jaar. Dat zijn jongeren die veroordeeld zijn voor het plegen van een strafrechtelijk feit, een ander deel bestaat uit moeilijke jongeren die voor zichzelf beschermd moeten worden en onder toezicht staan. De jongeren die willen, komen naar de dienst. Op het einde drinken we wat en is er ruimte voor een gesprek."

Licht in de duisternis? "De jongeren zien in ons misschien wel licht, maar het is wederzijds, ik zie zoveel kracht in die jongeren ondanks al hun ellende. Het is mooi te zien hoe God in ze werkt, het is een versterking van mijn eigen geloof. Gisteren zei een gevangene tegen mij: 'Ik heb een heleboel moeilijke dingen meegemaakt, maar ik wil die niet wegdenken. Het heeft me gemaakt tot wie ik ben. God heeft het beste met me voor.'"

ment van deze dagen iets goed willen doen: dat werkt niet. Het werk gaat het hele jaar door. Je moet gewoon het hele jaar door aandacht voor de mensen hebben. Of het nu kerst is of juni: deze uitgedeelde asielzoekers blijven in het onzekere zitten."

Een biologische functie

Is de medemenselijke decembermaand een gevoel van een paar goedwillende studenten, of heeft ze een bredere, wellicht zelfs wetenschappelijke basis? Daarvoor moeten we te rade bij Lucas Meijs, bijzonder hoogle-

raar Vrijwilligerswerk civil society en ondernemingen aan de Rotterdam School of Management van de Erasmus Universiteit. Hij signaleert een trend: "In december is er weliswaar niet

'Mensen worden in de decembermaand steeds geprikkeld met stimuli die naar naastenliefde verwijzen'

meer behoefte aan mensen die zich inzetten, maar er is wel een grotere behoefte bij mensen om zich in te zetten. Ze hebben aan het eind van het jaar gevoel:

"Goh, ik heb dit jaar niet veel gedaan." Kerst- en religieuze gevoelens spelen daarbij een rol, zegt Meijs.

Ook de Nijmeegse hoogleraar Sociale psychologie Roos Vonk

wijst op de christelijke traditie over naastenliefde. "Die is besmettelijk, waardoor die typische sfeer ontstaat. Mensen worden in december steeds geprik-

Jolique Kielstra (22) is vierdejaars pedagogische wetenschappen en werkt als vrijwilliger bij de studentendesk van het **Nijmeegse Rode Kruis**

Het Rode Kruis? "Dit is mijn eerste jaar als bestuurslid van de studentendesk van het Rode Kruis. Vorig jaar was ik er al als vrijwilliger bij betrokken. Het werkt trekt me aan, omdat je met zoveel gevarieerde projecten bezig kunt zijn, zoals het Sinterklaas-project, waarbij we bij winkeliers cadeaus inzamelen voor kinderen die onder de armoedegrens leven. Belangrijk werk, omdat het Sinterklaasfeest is gebaseerd op het idee dat wie lief is cadeautjes krijgt. Dat zou betekenen dat kinderen van welvarende ouders altijd lief zijn. Maar ook de kinderen die wij helpen verdienen het om mooie feestdagen door te brengen met hun ouders."

Licht in de duisternis? "Ik denk dat we een lichtpuntje zijn voor de ouders omdat we ze helpen om een leuk feest voor hun kinderen te geven. Ik doe het voor de kinderen, maar zij zelf maken niet bewust mee dat ik hen help. Dat geeft niet, ik hoef de dankbaarheid niet per se te zien."

Waarom het goede doen?

- 1 Uitdragen van normen en waarden: laten zien dat je een goed mens bent.
- 2 Sociaal motief: ergens bij willen horen.
- 3 Als bijdrage aan persoonlijke groei.
- 4 Compensatie voor iets anders.

ontluikende gevoelens om het goede te doen, signaleert Meijs. In een land als Amerika gebeurt dat veel meer. Een kwestie van cultuur, zegt hij, én van noodzaak. “Het werven van vrijwilligers voor de dak- en thuislozen in december is daar een *easy kill*. Daar is het koud buiten en struikel je over de zwervers. De noodzaak om warme chocolade uit te delen in Nederland is vrijwel waarloosbaar. In Nederland zijn geen mensen die in december méér honger hebben dan in de rest van het jaar.” Het heeft bovendien voor de ontvangers soms iets wrangs om alleen in die ene maand in de watten gelegd te worden. Meijs wijst op een project in Rotterdam waarbij vrijwilligers rond de feestdagen kerstbomen afleveren bij eenzame mensen. “Die mensen zijn het hele jaar door eenzaam, maar krijgen alleen in december bezoek van deze vrijwilligers. Dat mag van hen ook in april zijn.” Wat kenmerkt de vrijwilligers

eigenlijk om het goede werk voor de medemens te doen? De vier door *Vox* geraadpleegde studenten passen goed in het Nederlandse plaatje, stelt Meijs vast. De ge-

een goed mens zijn, en doen hun goede werken om ergens bij te horen. Tussen de generaties tekent zich bovendien een kloof af, stelt Meijs vast. “Voor jongeren

‘Vrijwilligerswerk heeft een biologische functie: je helpt met dit gedrag de groep waarin je leeft’

middelde vrijwilliger heeft veel contacten, is hoogopgeleid en geniet een goed inkomen. “Studenten passen daar aardig in, vooral vanwege de vele contacten van de meesten.” En hoe zit het met de drijfveren? Onderzoek heeft vier motieven aan het licht gebracht (zie kader), waarbij twee motieven op de voorgrond treden: vrijwilligers willen laten zien dat ze

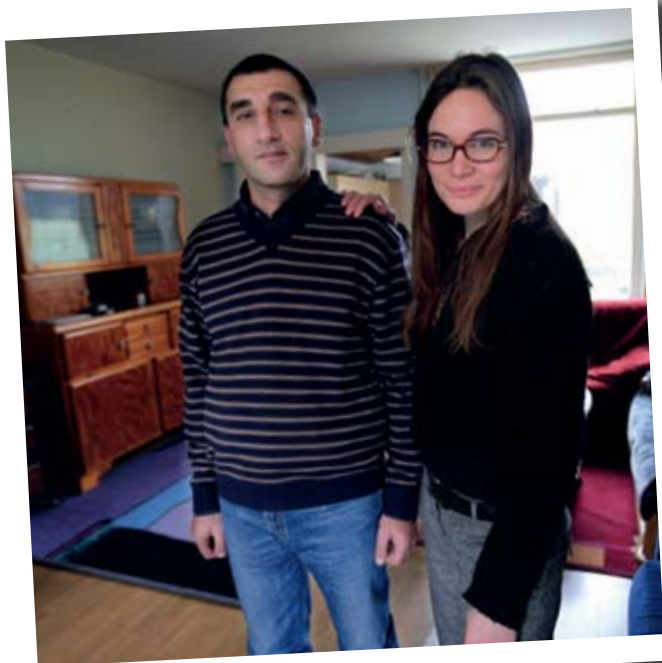
en studenten is de persoonlijke ontwikkeling belangrijker, zij doen vaker dan ouderen vrijwilligerswerk met het oog op een latere carrière. Als vrijwilligerswerk belangrijk is voor je sollicitatie later, zie je het percentage omhoog schieten.” De veertigers en vijftigers komen relatief vaak in touw om iets anders te compenseren. “Die hebben het gevoel in alles te

zijn vastgelopen en willen dat goedmaken met vrijwilligerswerk.”

Roos Vonk analyseert dat vrijwilligerswerk een uiting is van empathisch gedrag, een vorm van altruïsme die in de aard van het beestje zit – niet alleen bij mensen, maar ook bij apen. “Het heeft een biologische functie: je helpt met dit gedrag de groep waarin je leeft.” Een aantal drijfveren om vrijwilligerswerk te doen vallen buiten dit plaatje: ergens bij willen horen, persoonlijke groei en iets willen compenseren zijn inderdaad egoïstische motieven, zegt Vonk. “Maar dat is niet erg: de samenleving is er nog steeds mee geholpen. Ik denk dat het nog altijd beter is dat iemand vanuit egoïstische motieven vrijwilligerswerk doet, dan dat hij niets doet.”

iets betekenen

Langs de meetlat van Lucas Meijs lichten bij de vier hoofdpersonen in dit verhaal de gekende motie-

Marije Mutter studeert culturele antropologie en werkt als vrijwilliger bij *Stichting Gast*

Stichting Gast? “Ik vind uitgeprocedeerde asielzoekers een intrigerende groep mensen, in wie bovendien mijn twee vakgebieden – pedagogiek en antropologie – bij elkaar samenkomen. Het is een groep die in een heel moeilijke situatie zit. Deze mensen mogen niet werken, verdienen geen geld. Ze leven wel hier, maar eigenlijk hebben ze geen leven. Ze zijn niet illegaal, maar leven in onzekerheid of ze ooit nog een verblijfsvergunning krijgen. Ze hebben alleen de 35 euro per week die ze van onze stichting krijgen; vaak hebben ze niet eens beltegoed om met mij contact op te nemen. Deze mensen staan met de rug tegen de muur.”

Licht in de duisternis? “Soms overvalt me wel het gevoel dat je in dit werk niet eens zo heel veel voor de mensen kunt doen. Het liefst wil je dat ze kunnen blijven, maar daar heb je niets over te zeggen. Dat maakt dit werk ook zwaar. We willen zoveel, maar kunnen zo weinig. Maar het werk is ook mooi. Een cliënt van mij werd door de politie een keer twee maanden vastgezet omdat hij zich niet kon legitimeren. De kans was groot dat hij naar Irak zou worden uitgewezen, en dat juist op het moment dat zijn eerste zoontje geboren zou worden. Een paar dagen geleden kreeg ik van hem een telefoontje: ‘Marije, ik wil je bedanken voor alles wat je voor mij hebt gedaan. Ik ben vrij! Ik sta op het station, op weg naar mijn vriendin en mijn zoontje.’ Ik kon toen wel janken van blijheid.”

Stephan Spijkers (22) is vijfdejaars student bedrijfswetenschappen en werkt als vrijwilliger voor **Serious Request**

Serious Request? "Ik organiseer op 19 december het kerstgala 'Serious Rekerst', verbonden aan Serious Request, een jaarlijks project van het Rode Kruis en 3FM. De opbrengst gaat dit jaar naar de bestrijding van malaria. Ik hoop tussen de 750 en 1000 euro bij te kunnen dragen. Maar het is nog maar de eerste editie, dus het heeft weinig bekendheid. We willen meerdere edities gaan organiseren. Het moet hét kerstgala van Nijmegen worden! Het flyeren verkleed als Kerstman trok veel aandacht. Je ziet mensen al van verre lachen. Ik hoop dat het gala zo onthouden wordt. Het was een leuke stunt."

Licht in de duisternis? "Zo zie ik mezelf niet, maar ik hoop wel dat andere mensen dit goede voorbeeld volgen. Ik heb een organisatiedrang en ik vind het mooi als ik dat kan aanwenden voor het goede doel. Ik hoop dat het gala volgend jaar weer georganiseerd wordt. Ik wil de fakkel doorgeven, om met een analogie van licht te spreken."

ven op. Stephan Spijkers, vijfdejaars bedrijfswetenschappen, was vorig jaar preses van Carolus Magnus, en kreeg daar de smaak van het organiseren te pakken. Omdat hij als preses al betrokken was bij de collecte voor de kankerbestrijding, werd hij benaderd door *Serious Request*, een project waarin voor hem veel liefdes samenvallen: het is dynamisch, gericht op jongeren, en het biedt kans zijn passie voor organiseren los te laten op een hoger doel. "Het heeft iets hogers, iets karma-achtigs. Het gaat niet om winst voor jezelf maken, de beloning komt puur uit het feit dat je mensen helpt."

Het motief om normen en waarden uit te dragen is zichtbaar bij Annette, die regelmatig de jeugdgevangenis bezoekt en daar diensten ondersteunt. "Het staat letterlijk in de Bijbel geschreven dat het onze opdracht is om gevangenen te bezoeken. Dat je geen enkel mens in de steek laat, en zeker niet de meest eenzamen. Sommigen hebben dan misschien wel iets slechts gedaan, maar het zijn ook nog steeds kinderen van God." Annette meent dat het geloof de jongeren weer op het goede spoor kan helpen. "Het leren beseffen dat ze fout zaten, is een zoektocht in het geloof. Ik

hoef ze niet te veroordelen omdat ze vergeving krijgen van God. Zij zitten hun straf uit en door de vergeving kunnen ze daarvoor hun leven opnieuw oppakken."

Marije Mutter, masterstudent culturele antropologie, werkt als vrijwilliger bij Stichting Gast als cliëntbegeleider. Bij haar springt het sociale motief het eerste in het oog: het opdoen van contacten. "Het fijne van vrijwilligerswerk vind ik dat het een heel andere manier is om met mensen in contact te komen, anders dan bijvoorbeeld tijdens je studie. Er hangt een bepaalde sfeer omheen, je werkt met mensen die in hun vrije tijd iets voor andere mensen willen doen." Asielzoekers intrigeren haar: "Het zijn heel kwetsbare mensen, ik heb echt met ze te doen en wil heel graag iets voor ze betekenen." Bovendien kan ze in haar werk haar twee studies samen brengen, sociaal pedagogische hulpverlening en culturele antropologie. "Dat maakt het extra interessant."

Jolique, die deze dagen bij winkeliers cadeautjes ophaalt voor minder bedeelde kinderen, vindt het simpelweg fijn om anderen te helpen. "Ik hoef er niets voor terug, want ik krijg er een fijn gevoel van." Het vele werk, waarbij soms twintig vrijwilligers tegelijk bezig waren alle cadeautjes in te pakken, werd ruimschoots vergoed door de reacties van de ouders. Na de speciale Sintviering onder hoede van het Rode Kruis, nemen de ouders de zak met cadeaus mee naar huis, om later uit te pakken met hun kinderen. "De dankbaarheid van de ouders is mooi om te zien, en de ultieme bevestiging dat ik mijn werk goed heb gedaan." ★

Tekst: Paul van den Broek, Anne Dohmen, Jaap Godrie

Fotografie: Erik van 't Hullenaar

Illustratie: Miesjel van Gerwen

Lichtpunten in de wetenschap

Licht in de diepzee

In de diepzee leven vissen met een zoeklichtje en kwallen die sterke vergelijkens vertonen met een discobol. Lichtpuntjes in een diepe, diepe duisternis.

"Het is biologie van het hoogste niveau," zegt Gert Flik, hoogleraar Organismale Dierfysiologie. Hij doelt op het fenomeen van bioluminescentie, het creëren van licht door een organisme zelf. Een chemische reactie ligt aan de basis daarvan. 90 procent van de organismen die leven in grote dieptes beschikken over deze bijzondere eigenschap. Ze moeten ook wel, want dieper dan 200 meter dringt geen zonlicht meer door. Al gebruikt ieder organisme zijn licht op zijn manier. "De zogenaamde *anglerfish* heeft bijvoorbeeld een hengeltje op zijn kop dat licht geeft waarmee hij zijn prooi lokt", zegt Flik. "Anderen gebruiken een zoeklichtje om in het koraal naar voedsel te speuren."

Meestal is het geproduceerde licht door het dier blauwgroen van kleur, omdat licht van die golflengtes het verst door het water reist. Maar er zijn organismen die rood licht uit kunnen zenden en dat alleen zelf kunnen zien, de zogenaamde *loosejaw fish*. "Zijn prooi kan dat licht niet waarnemen en ziet de jager niet eens aankomen." Een ander bijzonder fenomeen vinden we in de wat hogere waterlagen. Om zichtbaar te worden in het doordringende maanlicht werkt de *bobtail squid* samen met een lichtgevende bacterie. De inktvis lokt de bacterie met voedsel naar een speciaal orgaan. In ruil voor suikers en aminozuren zorgt de bacterie dat het orgaan oplicht en dat de inktvis onzichtbaar wordt tegen het maanlicht. In genetisch onderzoek wordt bioluminescentie al ruimschoots toegepast om bijvoorbeeld specifieke genen of cellen te laten oplichten. Maar ook de commercieel verkrijgbare *GloFish*®, een luminescerend zebra-visje voor je aquarium, is een resultaat van bioluminescentie. /NvS

GABRIEL GRUB'S SONG

BRAVE lodgings for one, brave lodgings for one,
 A few feet of cold earth, when life is done;
 A stone at the head, a stone at the feet;
 A rich, juicy meal for the worms to eat;
 Rank grass overhead, and damp clay around,
 Brave lodging for one, these, in holy ground!

Charles Dickens (1812-1870)

Hoe Gabriel Grub toch nog een lichtje op zijn moeder liet schijnen

Vox' Kerstverhaal

Ik sta in mijn achtertuin onder mijn eigen straatlantaarn, die zojuist voor het eerst langzaam begon te schijnen. Die lantaarn was afgedankt door een opgedoekt klooster en ik tikte 'm via een advertentie in een buurtkrantje op de kop. Ik heb er misschien wel een half jaar iedere avond aan gewerkt. En zojuist begon hij te schijnen. Ik ben trots. De buurvrouw staat op het balkon en hangt met een dikke jas aan in het schemerduister de was op. Ze zwaait. Ik zwaai terug. "Gelukkige kerst, lieve jongen!"

roept de buurvrouw. "U ook!" roep ik terug.

Het begon allemaal met de dynamo aan mijn kinderfiets en de verstrooide bundel licht die ik over de graspollen in de achtertuin liet glijden, terwijl de klepperende uitgang van de afzuigkap in onze buitenmuur de geur van avondeten door de tuin joeg. Ik was zeven jaar oud en ik was de laatste uit de klas die durfde te fietsen zonder zijwieltjes, wat me niet het populairste jongetje van de klas maakte. Toen ik eenmaal zwingelend voor het eerst alleen de hoek

van de straat was omgegaan, was mijn vader zuchtend het huis weer ingelopen en had ik van mijn moeder een voor- en een achterlicht gekregen. Het was winter en vanaf toen fietste ik iedere avond voor het eten rondjes rond de dikke kersenboom in de achtertuin met het gezoem van de dynamo en een lichtje dat me de weg leidde rond de stam, wel honderd keer per dag. Draaierig zat ik dan aan het avondeten. Het was een mooie tijd.

Mijn moeder is een paar weken geleden overleden. Ik woon nu voor het eerst alleen. Mijn vader

brak kort na mijn eerste verlichte fietswinter zijn nek door een val van de keldertrap. Misschien is dat het ergst van alles: sterven op een lullige manier. Mijn straatlantaarn zal volgens mijn berekeningen tot aan Drie Koningen branden. Mijn moeder hield van de donkere dagen rond kerst. Ik herinner me nog dat ik, toen mijn vader lag opgebaard, mijn moeders hand pakte en zei dat ik ervoor zou zorgen dat er een lichtje op haar zou gaan schijnen. "Jij moet je bek dichthouden, heilig boontje," antwoordde mijn

Doen&laten

Tekst: Alex van der Hulst

moeder toen. "met je schijntlicht." Ach, mijn moeder is nooit een kist waard geweest. Dat waardeer ik aan haar. Ik wist wel dat ze ooit tot warmte in staat zou zijn.

Ik doe onderzoek naar biobrandstoffen op een lab. Ik was een late student. Ik moet altijd eerst heel lang naar dingen kijken voordat ik ze ga begrijpen. Op koolzaaddiesel was ik al snel uitgekeken. Mijn ontwerp zou je kunnen vergelijken met een mens. Je gooit er organisch materiaal in, eigenlijk alles dat rotten kan, en binnen in de buik zetten bacteriën een chemisch proces in gang. Die gassen zetten we weer om in energie. Het is mijn werk en het is mijn hobby om uit de lulligste brandstoffen licht te maken.

Ik denk dat mijn moeder me ervan verdacht mijn vader van de keldertrap geduwd te hebben. Mijn vader en ik waren nooit echt goeie vrienden. Althans, voor zover dat mogelijk is als zevenjarig jongetje. Dan wil je gewoon dat je vader je optilt en rondzwaait. Mijn vader heeft nooit tegen me gepraat. Ik las ooit dat je honden het eerste uur dat ze in de kamer zijn moet negeren omdat ze anders je autoriteit niet respecteren. Ik was gek op mijn vader. Ik begreep mijn moeder helemaal totdat mijn vader stierf. Maar hoe langer ik na zijn dood naar haar keek, hoe minder ik van haar snapte. Ze moest wel van me houden, want anders had ze me wel laten opsluiten door de politie. Ik was er nog steeds, niet? Ze kookte toch voor me? Al duwde ze mijn hoofd als ik niet snel genoeg at zo, hup, in de stampot. Dat was nogal eens warm. Toch houd ik nog steeds veel van winterkost.

Een paar weken geleden deed mijn moeder de afwas en ik kwam net terug van het lab. "En wat gaan we doen met die straatlantaarn in de achtertuin?" vroeg mijn moeder met haar handen in het sop. "Dat had ik je een tijd geleden toch al uitgelegd?" zei ik. "Je gooit er wat eten in en dan komt er licht voor in de plaats."

"We gaan geen eten in de buik van een straatlantaarn gooien, Gabriel."

"Nu ja, we gooien toch wel eens wat weg?"

Het was even stil.

"Alles staat al aan de straat."

Buiten zag ik de vuilniswagenvoorbij komen.

Ik vroeg me af of verbrand vlees ook goed zou kunnen vergaan in de buik van de lantaarn.

Mijn moeder keek me aan.

"Ik vraag me af of verbrand vlees ook zal werken", zei ik.

Mijn moeder keek naar het fornuis. Naast de pan aardappelen en de pan boontjes pruttelden ook twee eieren in een pannetje water.

Mijn moeder ging door met afwassen.

De broodrooster had een lang snoer, want die moest immers na gebruik het kastje in.

Dat kwam goed uit.

Ik pakte de broodrooster op.

De stoppen sloegen door.

Donker.

"Misschien als ik er flink wat water bijgooi", dacht ik.

Ik verving de stoppen.

"Jullie mogen wel komen eten als jullie dat leuk vinden", roept de buurvrouw. "Ik maak konijn. Jullie kunnen gewoon aanschuiven zo rond zevenen!" Kerst hoor je met anderen te vieren.

"Dan hoeft je moeder niet te koken", roept ze.

Mijn moeder was ook goed in konijn.

Ik sta onder mijn straatlantaarn en ik denk aan hoe onder me de warmte trilt.

De buurvrouw loopt het balkon af, het huis in.

In de muur van de burens begint de uitgang van de afzuigkap te klepperen.

Hanneke Hendrix (1980) schreef voor onder meer Passionate Magazine, Het Zuidelijk Toneel, de HoorSpel-Fabriek, Into the Great Wide Open en Lowlands' Daily Paradise. Ze volgt een tweejarige bachelor wijsbegeerte aan de Radboud Universiteit.

Lees meer over Hanneke Hendrix op www.hetmeisjedatopdinsdaghetbierschenkt.nl

Film Krabat

Voor de verandering hier eens een blind advies. Iedereen heeft immers vroeger *Meester van de Zwarte Molen* gelezen. Niet? Klaag je ouders of onderwijzers aan vanwege die slechte jeugd. Veel betere kinderboeken zijn er niet geschreven. Harry Potter kan met zijn toverstokje zwaaien tot hij een ons weegt, die boeken van hem kunnen niet op tegen de klassieker van Otfried Preußler. Generaties zijn opgegroeid met de avonturen van de veertienjarige wees Krabat en de duistere magie rond de Zwarte Molen. *Meester van de Zwarte Molen* is een onvervalste thriller, eigenlijk veel te eng voor de jongste leeftijden. Het is dan ook niet aan te raden om met het kinderpartijtje de eerste verfilming te bezoeken.

Vanaf donderdag 17 december, Lux

Muziek Bandito en Maaswater Veenlijk

Onlangs stond er een lijstje met de 100 beste bandnamen op internet. Van JFKFC tot Dr. Teeth and the Electric Mayhem. Als je in Nederland zo'n lijstje maakt, zou Maaswater Veenlijk er best in mogen. De nieuwe band uit Boxmeer maakt duchtige rock. Dat hebben ze dan gemeen met Nijmeegs trots Bandito. Deze winnaars van de Gesel van Gelderland zijn misschien nog niet het vlaggenschip van het fenomeen Nijmegen Rockcity, want wie overtreft De Staat nog de komende jaren, maar ze behoren wel tot de Nijmeegse top. De grote toekomst staat of valt met goed studiomateriaal en dus is het reikhalzend uitzien naar de EP-presentatie in de NDRGRND, samen met Maaswater Veenlijk.

Vrijdag 18 december, NDRGRND, 23:00 uur, gratis

Debat Ella Vogelaar

Je verlies nemen is ook een kunst. Niet een kunst waar Ella Vogelaar in excelleert. De gewezen minister voor Wonen, Wijken en Integratie kijkt om in wrok. Ze was het ultieme brekebeentje in het kabinet Balkenende IV en dat wil wat zeggen tussen stuntelaars als Tineke Huizinga en Eimert van Middelkoop. Dat Vogelaar voortijdig het veld moest ruimen, is dus niet heel raar. Al is zij de enige die er nog steeds niets van snapt. Zo zal ze vast ook vurig haar beleid verdedigen tijdens het eindejaarscollege in Lux. Half Nederland mag immers vinden dat het anders moet in de Vogelaarwijken, dat wil nog niet zeggen dat Vogelaar het daar mee eens is. Tijdens het eindejaarscollege van Ella Vogelaar mag ze haar gelijk gaan bewijzen.

Maandag 21 december, Lux, 20:00 uur, gratis

Quiz Nijmeegse Popquiz

Je hebt van die mannen, ze vergeten zelfs af te vegen na het toiletbezoek, maar ze weten op de dag af precies hoe oud de nicht van Jerry Lee Lewis was toen ze met haar oom trouwde. Met het schuim om de mond zitten deze lieden in december voor de televisie. Alle Top 2000-programma's met Matthijs en Leo zijn allesbehalve een verademing voor ze. Het is eerder een grote ergernis vanwege alle leken in de uitzending en de foute feitjes. Het is een apart slag, de popkenners. Echt senang voelen ze zich bij de popquiz. Vorig jaar, bij de grote Nijmeegse Popquiz in Lux, konden ze hun hart ophalen bij de duim van Dr. John en de begrafenis van Kevin Coyne. De organisatie belooft dat het dit jaar Nijmeegser, makkelijker en vooral veel leuker voor het publiek wordt. Nu maar hopen dat de popkenners het dan nog moeilijk genoeg vinden.

Woensdag 30 december, Lux, 19:30 uur, 8,- euro

Kerstmaaltijden in de Rafter

Op 17 december tussen 17.00 en 19.00 uur traditionele kerstmaaltijden, muzikaal omlijst door studentencores.

www.ru.nl/fb

Gewijzigde openingstijden horeca outlets

De Rafter: 21 t/m 23 december open van 11.00-19.00 uur. 24 december van 11.00-14.00 uur

Het Gerecht: 21 t/m 23 december open van 09.00-15.00 uur. 24 december gesloten

FNWI: 21 t/m 23 december open van 11.00-15.00. 24 december gesloten

Cultuurcafé: 21 t/m 23 december open van 15.00-21.00 uur. 24 december gesloten

Sportcafé: 21 t/ 23 december open van 18.00-23.30 uur. 24 december gesloten

Tandheelkunde: 21 t/m 24 december gesloten

DE café: 21 t/m 24 december gesloten

Campusshop: 21 t/m 23 december open van 11.00-15.00. 24 december gesloten

Huize Heyendael: 21 t/m 23 december open. 24 december open tot 14.00 uur.

Aula: 21 t/m 23 december normale openingstijden. 24 december 's ochtends open

Soeterbeek: 21 en 22 december normaal open. 23 en 24 december gesloten.

www.ru.nl/fb

Centrale Bibliotheek

Van 28 t/m 31 december van 10.00 tot 17.00 uur zijn alle ruimtes op de begane grond geopend, met uitzondering van de Leeszaal Bijzondere Collecties. Op 2 vanaf 9.00 uur en 3 januari vanaf 10.00 uur geopend tot 17.00 uur.

www.ru.nl/ubn

Bureau van de Pedel

gesloten van 24 december t/m 3 januari.

Nieuwgezicht

Naam Susanne Wellen **Leeftijd** 26

Vorige functie Administrateur voor detacheringbureau

Huidige functie Grootboekadministrateur bij afdeling financiën en economische zaken (1 fte)

Sinds 16 november 2009

Waarom wilde je van baan veranderen? "Ik werkte voor een detacheringbureau. Vanwege de economische crisis kwamen er maar weinig opdrachten binnen. Ik zat thuis te niksen en wilde weer aan de slag. Toen ik de advertentie voor deze functie zag, heb ik onmiddellijk gereageerd. Binnen anderhalve week kon ik beginnen."

Even wennen nu je na elke paar maanden te veranderen van opdrachtgever ineens voor één baas werkt? "Ik vond het heel leuk om elke paar maanden opnieuw gedetacheerd te worden. Zo leerde ik in korte tijd veel branches kennen zonder een *jobhopper* te zijn. In deze baan zit ook veel afwisseling. De organisatie is groot en daarom zijn de zaken die ik op mijn bord krijg divers. Tegelijkertijd krijg ik de kans om de diepte in te gaan omdat ik nu voor één baas werk. Ik hoop hier de komende jaren te kunnen blijven en in de toekomst wellicht door te groeien binnen de organisatie. De Radboud Universiteit is een goede werkgever."

Wat doe je buiten je werk? "Voornamelijk sporten. Ik volleybal nu vijftien jaar. Op dit moment in het tweede damesteam van Vocasa. We zijn een prestatieteam en trainen twee keer per week. Dit seizoen maken we weer kans op de titel: we staan nu derde."

Algemeen

Studentenkerk, Erasmuslaan 9A

Dagelijks om 12.45 uur: Middaggebed.

20 december, 11.00 uur: 4de zondag in de Advent. Froukien Smit gaat voor in deze studentenviering in de cyclus 'Drie Profeten.'

20 december, 17.00 uur: Catholic Eucharist.

21 december, 19.30 uur: Jongeren Meditatie Groep.

24 december, kerstavond, 19.00 uur: Kinderkerk

24 december, kerstavond, 23.00 uur: Kerstnachtviering. Kaarten af te halen op het secretariaat.

3 januari, 11.00 uur: 1ste viering in de cyclus 'Levenswijsheid'.

3 januari, 17.00 uur: Catholic Eucharist. Vanaf 6 januari, elke woensdag om 12.45 uur: Taizéviering

10 januari, 11.00 uur: 2e viering 'Levenswijsheid'.

10 januari, 17.00 uur: Cath. Eucharist

13 januari, 19.30 uur: Taizéviering

14 januari, 12.30 uur: Roze lunch

www.ru.nl/studentenkerk

Prof. dr. C. Halkes-scriptieprijs

17 december van 15.00-17.00 uur: uitreiking scriptieprijs door Institute for Gender Studies. Plaats: Huize Heyendael.

Debat 'Nooit meer 2009!'

23 december van 20.00-22.00 uur: Crisisjaar onder de loep, een talkshow ontleden de wetenschappers Esther-Mirjam Sent (economie), Roos Vonk (sociale psychologie), René ten Bos (bedrijfsfilosofie), en Hans Hoeken (persuasieve communicatie). www.lux-nijmegen.nl/debat

NCMLS Seminar

15 januari, van 13.00-14.00 uur: seminar 'TRP channels: from sensory signaling to neurodegenerative disease' door prof. dr. Craig Montell, (Baltimore, USA). Plaats: Colloquiumkamer, NCMLS gebouw, 8e verd, route 289. www.ncmls.eu

Middeleeuwendag 2010

29 januari van 9.30-16.00 uur: thema is 'De Middeleeuwen in beweging: mensen, kennis en cultuur onderweg'. Info: r.hebing@let.ru.nl. Plaats: Gymnasium GN 003

PAOG-Heyendael

14 januari 2010: Heupprothesiologie. www.paogheyendael.nl

Soeterbeek Programma

De Holocaust: herinnering en verbeelding 12 januari, 20.00-22.00 uur Interview en gesprek met David Grossman i.s.m. Faculteit der Religiewetenschappen

Vriendschap in oorlogstijd – Holocaust Memorial Day

25 januari, 19.30-22.00 uur, Getuigenis door Auschwitz-overlevende Mirjam Weitzner-Smuk i.s.m. Faculteit der Religiewetenschappen

Openbaar college Auschwitz

26 januari 16.00-18.00 uur, openbaar college: de andere kampen en de herinnering aan de Shoah – door Robert Jan van Pelt i.s.m. Faculteit der Religiewetenschappen.

Aula, Comeniuslaan 2.

www.ru.nl/soeterbeekprogramma

Cultuur op de Campus

6 januari: 20.00-22.00: Theatersport:

Pas op zwenkt uit! vs. Binnenste Buiten CultuurCafé, Mercatorpad 1

12 januari, 12.45-13.30u: Klassiek op de Campus

Studentenkerk, Erasmuslaan 9a,

13 januari, 19.30-21.30u: Hercules in New York

CC3, CollegezalenComplex, Mercatorpad 1, entree 1,50 euro

www.ru.nl/cultuurofdecampus

Talkshow: nooit meer 2009!

23 december, 20.00 uur: Crisisjaar onder de loep met Esther-Mirjam Sent (economie), Roos Vonk (sociale psychologie), René ten Bos (bedrijfsfilosofie), en Hans Hoeken (persuasieve communicatie), o.l.v. Johan van de Woestijne (hoofd Communicatie) entree 5 euro.

Reserveren: www.lux-nijmegen.nl/debat.

Promoties & Oraties

21 december, 10.30 uur: promotie dhr drs. K.M. IJssink (Letteren) 'Bosch en Bruegel als Bosch. Kunst over kunst bij Pieter Bruegel (c. 1528-1569) en Jheronimus Bosch (c. 1450-1516)'.

21 december, 13.30 uur: promotie dhr drs. R.A. Hijmering (FNWI) 'Distributed Read-Out Imaging Device array for astronomical observations in UV/VIS'.

21 december, 15.30 uur: promotie mw drs. L. Hogeweg (Letteren) 'Word in process. On the interpretation, acquisition, and production of words'.

22 december, 10.30 uur: promotie dhr drs. A. Adiyaman (Med.Wet.) 'Blood Pressure Measurement in Cardiovascular Risk Stratification. Procedure, Progression, Procession'.

22 december, 13.30 uur: promotie mw drs. S. Abdollahi-Roodsaz (Med.Wet.) 'Paying Toll to Receptor 4 Functional Significance of Toll-like Receptor Activation in Experimental Arthritis'.

22 december, 15.30 uur: promotie dhr E.H.O. Ngonga -Ke- Mbembe (Letteren) 'Le langage initiatique ohendo: phonologie et métaphonologie des langues dérivées'.

5 januari, 13.30 uur: promotie mw M. Comellas Aragonès (FNWI) 'The cowpea chlorotic mottle virus as a building block in nanotechnology'.

6 januari, 13.30 uur: promotie mw drs. J.H. Blokland (FNWI) 'Optical properties of low-dimensional semiconductor nanostructures'.

6 januari, 15.30 uur: 2010 Promotie dhr drs. A.J. Kil (Man.Wet.) 'Management-competenties van de managing partner van de law firm'.

7 januari, 10.30 uur: promotie mw mr. drs. P.M. Schuyt (Rechten) 'Verantwoorde strafmeting'.

7 januari, 13.30 uur: promotie dhr drs. C.J.M. Heunen (FNWI) 'Categorical quantum models and logics'.

7 januari, 15.30 uur: promotie mw drs. A. Draisma (Med.Wet.) 'Endotoxin Tolerance. Explorative studies in humans'.

8 januari, 15.00 uur: afscheidscollege dhr prof. dr. Y. Hekster 'Over Regelen'.

11 januari, 13.30 uur: promotie mw N.A.P. Horn (Med.Wet.) 'Modulation of platelet and leukocyte adhesion in cardiathoracic anaesthesia'.

11 januari, 15.30 uur: promotie dhr drs. N.P.J. Vogtländer (Med.Wet.) 'Pathobiology of glomerular-dystroglycan'.

12 januari, 13.30 uur: promotie dhr drs. S.P. van der Woning (FNWI) 'Molecular mechanisms that underlie the receptor specificity of ErbB ligands'.

12 januari, 15.30 uur: promotie mw drs. S. de Boer (Man.Wet.) 'Traces of Change. Dynamics in cultural heritage preservation arrangements in Norway, Arizona and the Netherlands'.

13 januari, 10.30 uur: promotie mw ir. M. de Vrijer (Soc.Wet.) 'Multisensory integration in spatial orientation'.

13 januari, 13.30 uur: promotie mw drs. J. Pijnacker (Soc.Wet.) 'Defeasible inference in autism: a behavioural and electrophysiological approach'.

13 januari, 15.30: promotie dhr drs. W.L. Noorduin (FNWI) 'Single Chirality through Crystal Grinding'.

14 januari, 10.30 uur: promotie mw E.S. Remke (FNWI) 'Impact of atmospheric nitrogen deposition on lichen-rich, coastal dune grasslands'.

14 januari, 13.00 uur: dubbelpromotie dhr drs. T. van den Belt en dhr drs. J.P. Moret (Man.Wet.) 'Management en Levensbeschouwing in Nederland. Een onderzoek naar de opvattingen van managers in Nederland over de stijl van leidinggeven en HRM-beleid in relatie tot hun levensbeschouwing'.

15 januari, 10.30 uur: promotie mw K.M. Birkel (Man.Wet.) 'We, Europe and the rest. EU discourse(s) at work in environmental politics'.

15 januari, 13.00 uur: promotie mw ir. H.M. Snoek (Soc.Wet.) 'Families on the balance. Eating behaviour and weight status of adolescents and their families'.

15 januari, 15.45 uur: oratie dhr prof. mr. H.J.B. Sackers (Rechten) 'Herder, hoeder en handhaver. De burgemeester en het bestuurlijk sanctierecht'.

FOTO: JAN VAN TEEFFELDEN

De Frye stipendia 2009

De Frye stipendia 2009 zijn toegekend aan:

- mw drs. M. Heessels (Religiewetenschappen)
- mw drs. G. van Bergen (Letteren)
- mw drs. D.J. Anschutz en mw drs. M. Riphagen (Sociale Wetenschappen)
- mw drs. E. Webbink (Managementwetenschappen)
- mw A. Birlutiu MSc en mw M. van den Heuvel MSc (FWNI)
- mw mr. C. Rijckenberg (Rechten), mw drs. J. van der Wijst
- mw drs. L. Grevers (UMC St Radboud)

HSP Talentenprogramma 2010-2011 voor studie of onderzoek in het buitenland

Een HSP Talentenbeurs is bedoeld om te studeren en/of onderzoek te doen aan een gerenommeerde onderwijsinstelling in het buitenland. Een belangrijkste eis is een bovengemiddelde prestatie: een 8 gemiddeld of men behoort tot 10% van de besten van de opleiding. Daartegenover staat een concurrerende beurs, waarbij in ieder geval het collegegeld helemaal wordt vergoed. Daarnaast een maandtoelage en een standaardvergoeding voor de internationale reiskosten. Aanmelding voor het Talentenprogramma moet uiterlijk vóór 18 januari bij het International Office binnen zijn. Men moet uitdrukkelijk voorgedragen worden door de decaan of opleidingsdirecteur van de faculteit. Meer informatie en brochures: International Office (tel. 3612065), Comeniuslaan 4, (balie 5 en 6) en op www.nuffic.nl/hsp.

Personeelsvereniging: Muziek in de Pauze

De concerten tijdens de lunchpauze van 12.45 - 13.15 uur in de Aula op de laatste maandag van de maand. Data: 18 januari, 8 februari, 22 maart, 26 april en 31 mei. www.ru.nl/pv

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op: www.ru.nl/vacatures*

Deze week onder meer:

- Universitair Docent Ondernemingsrecht (0,8 fte)

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

- Ervaren Zorgonderzoeker (1,0 fte)

Instituut Toegepaste Sociale Wetenschappen

- Beleidsmedewerker onderwijs (0,8 fte)

Marktverkenning, Strategie en Ontwikkeling (MSO)

- Secretaresse onderwijssecretariaat Taalwetenschap (0,6 fte)*

Faculteit der Letteren

* Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus: voxcampus@vox.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl

Redactie: Chris-Jan van der Heijden (hoofdredacteur), Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob Goossens, Lieke Steijvers, Niek van Steenkiste, (stagiair), Martine Zuidweg

Medewerkers: Maartje Bakker, Walter Breukers, Anouk Broersma, Bregje Cobussen, Jacqueline van Dongen, Jaap Godrie, Alex van der Hulst, Roel Neijts, Ilse Schuurmans, Roel van den Tillaart, Ruud Vos, Ron Welters, Koen van Zon

Columnisten: Mgt

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten

Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Michiel Vijselaar, Ruud Vos

Redactieraad: prof. dr. C.C. van Baalen, M.B.W.

ter Berg, dr. E. Denessen, S.C.W. ter Hart,

prof. dr. R.S.G. Holdrinet, A. C. P. Peeters,

M. van Puijssen, W. Scholten

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox 024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten:

€25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: €35,- over te maken op ING-Bank

1363505 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit

Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie

Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen,

tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme Rotatie, Zwolle

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week voor verschijning. De volgende Vox verschijnt op 14 januari. De redactie wenst u fijne feestdagen.

VOXBACKSTAGE

Wat? **De Klimaatnacht**

Waar? **Lux**

Wanneer? **Woensdag 9 december van 20:00 uur tot 0:00 uur**

Backstage is onverbeterlijk milieubewust en dus carpoolen we gezellig naar de Klimaatnacht in Lux. Door die ellendige klimaatverandering regende het weer de hele avond en vijf minuten door de regen fietsen is natuurlijk geen optie, dat snappen ze in Kopenhagen ook wel. We lopen gelijk wethouder **Jan van der Meer** tegen het lijf, die is immers bij iedere scheet aanwezig om op de gevaren van CO²-uitstoot te wijzen. Van der Meer gaat Nijmegen binnenkort in Kopenhagen eens even goed op de klimaatkaart zetten. En los gaat de bedenker van het Groene Hert over restwarmte, klimaatwinkels en energiebesparing. Maar wat vindt hij nou van die nieuwe verlichting op het Erasmusgebouw? "Hmm, het is weer allemaal extra hè. Dat moet eigenlijk op een andere plek wel worden bespaard." Studentes **Sahar Motalebsade**, **Ann Katrin Wübbels** en **Nora Traud** weten waar die besparing kan worden behaald. "Al die overbodige flatscreens kunnen weg. Op sommige plekken is de hele nacht het licht aan en de computerschermen van de bibliotheek gaan ook nooit uit." Verder is het vrolijke drietal uiterst klimaatsceptisch. Zo zetten ze hun vraagtekens bij de duurzame dansvloer. "Moet je zien, er danst niemand en toch geeft het ding licht, ik geloof er niks van." Sceptis is zo ongeveer de *middle name* van **Joris Luyendijk**. Hij veegt in Lux de vloer aan met iedereen die zo nodig naar Kopenhagen moet. "Alsof een trein geen energie verbruikt." En zo gaat hij verder over CO²-politici op zoek naar media-momentjes (en we zwaaien met z'n allen naar Jan van der Meer) en de prachtige metafoer "het gaat er niet om dat je de hond wegdoet, maar de stront opruimt". Luyendijk vindt de Klimaatnacht geen preek voor eigen parochie. "De parochie is verdeeld. Je lost het milieuprobleem op door stroom twee keer zo duur te maken, maar dat willen de linkse partijen natuurlijk niet." GroenLinks Europarlementariër **Bas Eickhout** schuwt het grote gebaar echter niet. "Als GroenLinks in het kabinet komt, gaan we duwen en doorzetten. De huidige partijen houden het te veel bij woorden." Dat kan van UMP'er **Henriëtte Raudszus** niet worden gezegd. Die is overtuigd veganist. Al betrappen we haar met een borrelhapje. "Dat is falafel", be zweert ze. Collega **Matthijs Witkam** van het Universitair Milieuplatform gaat ook naar Kopenhagen, met de bus. "Je moet gaan lopen", zegt Raudszus. "Dat is niet duurzamer, dat duurt gewoon langer", aldus Matthijs. "Versleten zolen zijn ook slecht voor het milieu." Kijk, dat is een mooie conclusie om mee de auto in te nemen. ★ **AvdH, KvZ**

Dj Mathieu zet voor de gelegenheid even het beeldscherm van zijn laptop in de bespaarstand.

Ferdinand Peters en Lobke de Pooten komen helemaal uit Wageningen om milieubewust Mario Kart te spelen.

Europarlementariër Bas Eickhout: "Een goed klimaatbeleid zal pijn doen, maar GroenLinks wil door het verzet heen breken."

UMP-toppers Henriëtte Raudszus en Matthijs Witkam nemen de laatste nieuwtjes uit de Groene Gids door.

Psychologiestudentes Sahar Motalebsade (rechts) en Ann Katrin Wübbels (midden) profiteren van de studie mondhygiëne van Nora Traud.

Jan van der Meer legt Joris Luyendijk, hoogleraar Pieter Leroy en Bas Eickhout nog één keer uit hoe hij de kerstverlichting op het stadhuis met de fietsgenerator aantrapt.

Presentatrice Sandra van Beest geeft Joris Luyendijk citytips over Kopenhagen.

De aangespoelde ijsbeer ging na de nodige Jägermeister helemaal los op de duurzame dansvloer.